

Nasjonalparkstyret
Reisa nasjonalpark/
Ráisduottarháldi
landskapsvernområde

Møteinnkalling

Utvalg: **Reisa nasjonalparkstyre**

Møtested: ,

Dato: 11.09.2025

Tidspunkt: 08:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
	Styresak		
ST 20/25	Referatsaker		
	Styresak		
ST 21/25	Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte		
	Referatsaker		
RS 21/25	Svar på forespørsel om forskningsprosjekt og data innsamling av furu i Reisa nasjonalpark		2025/7313
RS 22/25	Vedtak - reautorisasjon av Halti nasjonalparksenter som besøkssenter for Reisa nasjonalpark		2025/4584
RS 23/25	Nasjonalparkstyret for Reisa og Ráisdottarháldi - veiledning om skjøtsel og fjerning av merking av stier - Miljødirektoratet		2025/8433
RS 24/25	Retningslinjer for møtegodtgjøring i verneområde- og nasjonalparkstyret 2025		2025/373
DS 5/25	Innvilget tillatelse til sykling i Reisa nasjonalpark - OffRoad Finnmark 2025 - Finnmarksrittene AS		2025/7389
DS 6/25	Innvilget dispensasjon til motorferdsel i tilknytning til befarung i Reisa nasjonalpark		2023/5469
	Styresak		
ST 22/25	Oppfølging av utvidelse av hytte ved Reisavann		2024/11221

ST 20/25 Referatsaker

ST 21/25 Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte

Sak: Innsamling av data fra furu til
klimaforskningsprosjekt i Reisa nasjonalpark

Vår dato:

03.09.2025

Vår ref.:

2025/7313

Til:

Saksbehandler, innvalgstelefon

Nina Andrea Storm,

Kopi til:

Svar på forespørsel om forskningsprosjekt og data innsamling av furu i Reisa nasjonalpark

Den 24. juni mottok Reisa nasjonalparkstyre en henvendelse om tillatelse til prøvetaking av furu i Reisa nasjonalpark, som ledd i et forskningsprosjekt. Forvalter vurderte at det ville være særlig uheldig å samle inn prøver fra døde trær, ettersom disse er vernet i nasjonalparken. I dialog med Statskog ble det avklart at det finnes alternative områder utenfor parken som kan benyttes til prøvetaking, og det ble derfor anbefalt å gjennomføre prøvetakingen utenfor Reisa nasjonalpark

Bakgrunn for forespørselen

Prøvetakingen er en del av prosjektet kalt **"Improved analyses of Arctic climate change and its impacts on mid-latitude climate in a multi-century context from climate proxies and models"**, ledet av professor Hans Linderholm og Mauricio Fuentes.

Lenke til prosjektet:

<https://www.gu.se/en/research/improved-analyses-of-arctic-climate-change>

I fjor tok vi prøver av busker i områder i Finnmark. Disse skal sammenlignes med kronologier fra trerenger i nordlige områder og rekonstruksjoner basert på trerenger som vi utvikler. Av den grunn håper jeg å kunne ta prøver av furutrær nær den nordlige grensen for artens utbredelse.

Ved bruk av en Haglöfs prøvetakingsbor har vi som mål å samle prøver fra maksimalt 60 levende trær (ca. 30 eldre og 30 yngre). Når det er mulig, tas to kjerner per tre.

I tillegg ønsker jeg å ta prøver fra døde trær, også omtrent 60. Disse vil bli samlet fra stubber og stokker som ligger på bakken. Hvis tillatt, vil dette gjøres med elektrisk motorsag (lavt støynivå og uten bensin eller olje i landskapet), og på en diskret måte. Vi forsøker å kutte så lite som mulig, fra områder og seksjoner som er mindre synlige for allmennheten, ofte et stykke unna turstier. Prøvene vil senere bli analysert i laboratoriet for dendrokronologi ved Institutt for geovitenskap ved Universitetet i Göteborg.

Resultatene fra studien vil være varierte. Blant sekundære mål håper vi å få indikasjoner på hvordan trevekst responderer på miljøendringer; hendelser med ekstrem nedbør og temperatur; responser på endringer i sirkulasjonsmønstre og jetstrømmens bane.

Spesifikke signaler fra individuelle trær kan hentes ut, og grupperes etter aldersklasser eller lokasjoner, som kan relateres til lokale forhold.

Vi anser denne informasjonen som verdifull for forvaltningsmessige vurderinger knyttet til helsetilstand og bevaringsstatus for trærne i nasjonalparken.

Svar fra oss

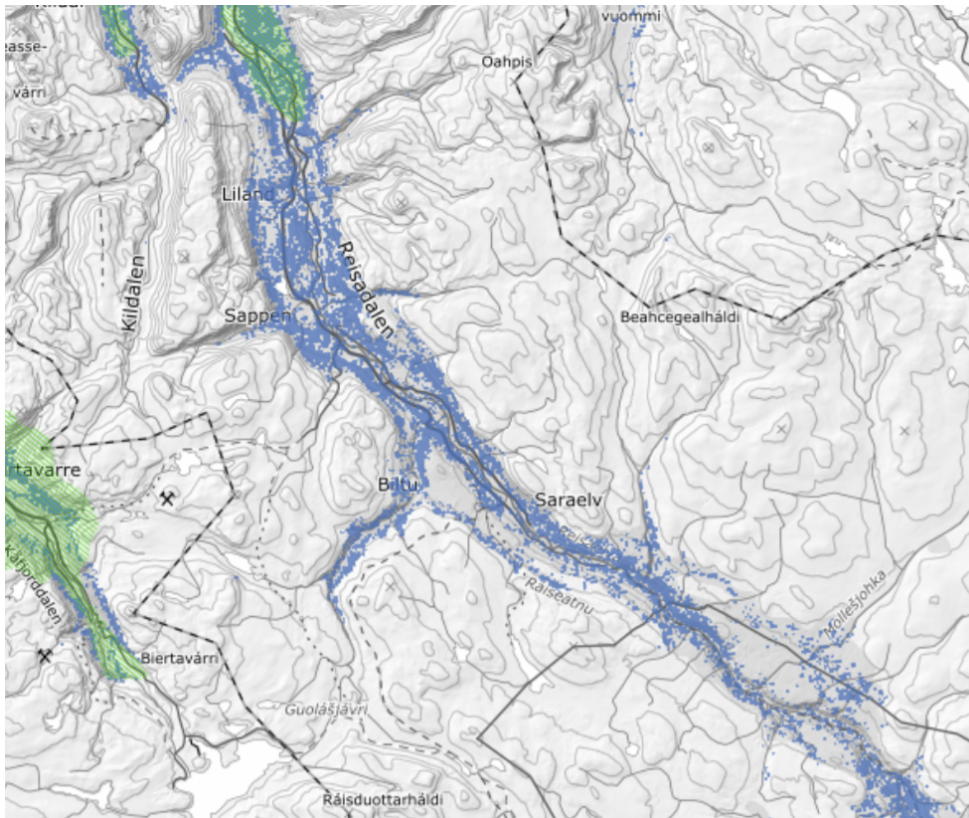
Jeg har sett nærmere på forespørselen din, og mitt inntrykk er at det ikke er strengt nødvendig å gjennomføre dette forskningsarbeidet inne i nasjonalparken. Det finnes flere områder utenfor parken som ser ut til å tilby egnede forhold, med den ekstra fordelen av lettere tilgang fra nærliggende veier.

For å forenkle prosessen vil jeg anbefale å velge et område utenfor nasjonalparken. Behandlingstiden for tillatelser innenfor parken kan være lang, og det er en mulighet for at innsamling av dødt trevirke ikke vil bli tillatt i det hele tatt.

Jeg har inkludert den relevante grunneieren i denne e-posten — det statlige foretaket for forvaltning av land og skog — som kan bistå med å identifisere et egnet område og utstede nødvendige tillatelser.

Jeg legger også ved et kart som viser områder med forhold som ligner på det du er ute etter, og som du kan se finnes det egnede områder utenfor parken, som også ligger lenger nord.

Håper dette er tilfredsstillende for prosjektet og forskningen din.

HALTI NASJONALPARKSENTER AS
Hovedvegen 2
9151 STORSLETT
Att.Odd Henrik Rudberg

Trondheim, 20.08.2025

Deres ref.:
25SA79DA

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/10961

Saksbehandler:
Ann Jori Romundstad

Reautorisasjon av Halti nasjonalparksenter som besøkssenter for Reisa nasjonalpark

Vi viser til søknaden om autorisasjon datert 1. mai 2025 med referansenummer 25SA79DA, og til uttalelse om reautorisasjon gitt av Nordreisa kommune i brev av 25. juni 2025.

Vedtak

Miljødirektoratet reautorerer Halti nasjonalparksenter som Besøkssenter Reisa nasjonalpark for en periode på fem år, fra og med 1. januar 2026 til og med 31. desember 2030 for å informere om nasjonalparker generelt, og Reisa spesielt. Hovedformålet er å øke befolkningens kunnskap om natur og samtidig bidra til lokal verdiskaping.

Delmålene er at besøkssenteret

- er en effektiv og attraktiv formidler av kunnskap og natur
- utfyller miljøforvaltningens øvrige virkemidler på en effektiv måte
- bidrar til lokal verdiskaping, samarbeider med lokale fagmiljøer og skaper synergier
- har bærekraftig økonomi

Senteret er autorisert som besøkssenter nasjonalpark for Reisa nasjonalpark. Et autorisert besøkssenter skal informere om verneverdiene i nasjonalparken, sikre et godt samarbeid med lokal forvaltningsmyndighet og bruke merkevaren Norges nasjonalparker i sin formidling.

Vi stiller som vilkår at dere innen 15. januar hvert år leverer

- årsrapport med tekst og nøkkeltall om gjennomførte aktiviteter
- virksomhetsplan og budsjett for det kommende året

Dersom dere ikke oppfyller vilkårene, kan vi trekke autorisasjonen tilbake. Retningslinjene for autorisasjon og reautorisasjon av besøkssenter er lagt til grunn for vedtaket.

Kort om bakgrunnen for saken

Nasjonalparksentrene skal formidle informasjon om nasjonalparker og andre vernede områder, nasjonalt og internasjonalt. De skal også stimulere til bruk av nasjonalparker og annen natur, og

til friluftsliv. Halti nasjonalparksenter ble første gang autorisert i 2004, og søker nå om videre autorisasjon i fem år.

Formålet med å reautorisere besøkssentrene er å sikre at sentrene oppfyller kravene i gitt i Prop. 1 S Klima- og miljødepartementet 2025-2026 og retningslinjene for autoriserte besøkssentre.

Vi har vurdert søknaden og i hvilken grad den oppfyller formålet med besøkssentre generelt og nasjonalparksenter spesielt. Informasjon fra befaringen 5. juni 2025 og uttalelsen fra Nordreisa kommune har også vært et viktig grunnlag for vurderingen.

Miljødirektoratets vurderinger

Besøkssenter Reisa nasjonalpark er reautorisert som besøkssenter fordi senteret oppfyller autorisasjonskravene. Besøkssenteret driftes på en god måte og formidler informasjon og kunnskap om natur til mange besøkende. På befaringen ble dette inntrykket ytterligere bekreftet. Besøkssenteret har hatt en positiv utvikling siden reautorisasjonen i 2019, men har fortsatt et potensiale for videre utvikling. Vi har særlig lagt vekt på følgende forhold:

Virksomhet og drift

Senteret har med sin lokalisering i Haltibygget i kommunesenteret på Storslett nær E10 god tilgang for besøkende. Senterbygningen har høy kvalitet, og gir et godt og variert tilbud til besøkende. Senteret driftes på en god måte, og er i stadig utvikling. Det er positivt at senteret tar imot og formidler kunnskap om natur til ca. 9 000 besøkende fordelt på 3 000 fastboende, barn og unge og institusjoner, samt 6 000 tilreisende turister på Storslett og informasjonspunktet Ovi Raishiin. Ca. 17 % av turistene i Norge besøker Nord-Norge, og ca. 30 % planlegger å besøke nasjonalparker og verneområder (ref. Innovasjon Norge: Turiståret 2023). Senteret utfører derfor en viktig funksjon i å formidle kunnskap om natur, og veilede om turer og andre friluftslivsaktiviteter i Reisa nasjonalpark og randsonen og andre verneområder. Ettersom senteret ligger ca. 70 km fra Reisa nasjonalpark, og det er positivt at senteret har etablert informasjonspunktet Ovi Raishiin som er innfallsport til Reisa nasjonalpark.

Utstilling og naturfaglig tilbud

Gjennom utstilling, film, arrangementer og naturveiledning retta mot skoler og barnehager er senteret en attraktiv formidler av kunnskap om natur og informerer om Reisa nasjonalpark og andre vernede områder. Senteret etablerte i 2024 den nye utstillingen "Fantastiske Reisa" som har høy kvalitet. Gjennom utstillingen inspirerer senteret til bærekraftig friluftsliv og stimulerer til interesse for natur, naturvern, naturstudier, kulturmiljø, kulturmiljøforvaltning og kulturmiljøstudier. Etablering av ny utstilling var et av forbedringspunktene direktoratet påpekte ved forrige reautorisasjon. Senteret har en butikk som tilbyr salg av kart, turbøker, kopper og artikler med Reisa nasjonalpark logo. Senteret informerer og formidler utleie av hytter og relaterte friluftstilbud.

Merkevare

Senteret bruker merkevaren Norges nasjonalparker i all kommunikasjon, inkludert utstilling, brosjyrer og på produkter som selges i senteret. Merkevaren tas inn ved fornying av informasjon

og skilt. Økt bruk av merkevaren var et av forbedringspunktene som direktoratet påpekte ved forrige reautorisasjon.

Samarbeid

Senteret samarbeider med naturforvaltningen, besøkssentre og relevante forskningsmiljøer, frivillige organisasjoner og skoler, og sikrer på denne måten kunnskapsbasert formidling. Det er positivt at senteret er samlokalisert med Forvaltningsknutepunktet, og har et nært samarbeid med verneområdestyret og Statskog Fjelltjenesten, Reisa nasjonalparkstyre og Reisa Villakssenter. Det er positivt at senteret i samarbeidet med lag og foreninger, brukere og utvalg tilbyr disse å benytte senterets lokaler og utsyr.

Lokal forankring

Senteret har sikret lokal forankring gjennom involvering av lokalsamfunnet og fungerer som en inkluderende møteplass for lokalbefolkningen, frivillige lag og foreninger og lokale næringslivsaktører. Det er positivt at senteret har tilbud om åpne dager og arrangementer, og medvirker med tilbud til alle skoletrinn i samarbeid med andre etater. At senteret er samlokalisert med bibliotek, kulturscene, Nord-Troms museums utstillinger, Halti kvenkultursenter, næringshage, kulturvirksomheter og sesongbasert turistinformasjon medvirker både til lokal forankring, samarbeid og stordriftsfordeler.

Attraksjoner og aktiviteter

Senteret har en virksomhetsplan med tilbud om en rekke aktiviteter for lokalbefolkningen og turister. Det er positivt at senteret sammen med kommunen, fylkeskommunen og regionalt friluftsråd arrangerer en rekke aktiviteter og holder markeringer av nasjonal og regional karakter. Senteret har et attraktivt uteområde med en Elvepark med opparbeidet elvesti som brukes aktivt i naturveiledning og undervisning. Senteret tilbyr bruk av badstue, kanohus, toalett, sitteområder og vil i 2025 ta i bruk en ny gapahuk utenfor utstillingen. Fra uteområdet kan besøkende via turveger og gangveger gå til fjells og i skogsområdene til dagsturhytte, skistadion, turløyper og utkikkspunkt. Det er positivt at senteret i 2025 planlegger å tilby en sommerkafe som vil øke tilbudet for besøkende.

Forslag til forbedringer

Flere besøkende

Senteret har et potensiale for flere besøkende og bør ha som målsetting å øke besøkstallene, slik at flere får økt kunnskap om natur og senteret får økte inntekter. Dette gjelder både besøk fra lokalbefolkningen og turister. Senteret bør derfor vurdere tiltak for flere besøkende og bør særlig vektlegge barn og unge som er en viktig målgruppe for ordningen. Et bedre tilbud til barn og unge i utstillingen vil gjøre senteret mer attraktivt for barnefamilier, og kan være et godt tiltak for å få flere besøkende. Et bedre tilbud til familiesegmentet bidrar også til at senteret i økt grad vil fungere som en møteplass for lokalbefolkningen.

Utvikle uteområdet

Senteret har et stort uteområde som egner seg til formålet, men som kan utvikles videre gjennom tiltak som bidrar til økt informasjon om natur, og som kan brukes ved naturveiledning og andre uteaktiviteter. Senteret bør i samarbeid med nasjonalparkforvaltningen oppgradere

informasjonen om verneverdiene i nasjonalparken slik at informasjonen blir tilgjengelig for besøkende utenom senterets åpningstider. Vi anbefaler også at det gjennomføres tiltak for barn og unge og andre lokalt bosatte slik at senteret blir mere attraktivt for disse målgruppene. Vi anbefaler at senteret henter inspirasjon hos andre sentre med erfaring på området.

Utvikle utstillingen

Senteret har etablert en veldig god utstilling med variert faglig innhold, med hovedfokus på Reisavassdraget og elvas natur- og kulturhistoriske betydning for området. Ved senere utvikling, kan utstillingen gjerne også vise frem øvrige verneverdier i Reisa nasjonalpark og Ráisdjuottarháldi landskapsvernområde, som ligger i tilknytning til nasjonalparken. Etter vår vurdering er utstillingen for lite rettet mot barn og unge og utstillingen bør i større grad innlemme elementer som gjør den interessant for også denne målgruppen. Deler av utstillingen har mye tekst, og ved utskifting bør tekst begrenses.

Etablere en fast stilling som naturveileder

Det er ønskelig at senteret etablerer en fast stilling som naturveileder. Senteret har i dag et fast tilbud til skoler og barnehager, og dette tilbudet bør økes gjennom å ansette en naturveileder.

Skilting fra E6

Det bør skiltes fra E6 til besøkssenteret slik at turister og bosatte i regionen informeres om senterets lokalisering.

Økt samarbeid med besøkssentre i regionen og nasjonalt

Senteret bør etablere tettere samarbeid med andre besøkssentre natur i regionen, og det er positivt om senteret tar initiativ til økt samarbeid. Flere senter i regionen, som blant annet Besøkssenter nasjonalpark Nordland og Lofotodden, har god erfaring med drift av besøkssentre, etablering av utstillinger og uteområde, og vi vurderer at samarbeid og erfaringsutveksling mellom sentrene i regionen vil være en fordel for alle sentrene uavhengig av etableringstidspunkt.

Kontroll av besøkssenteret

Vi autoriserer besøkssentrene for fem år av gangen dersom vi ikke har oppgitt noe annet. Vi vurderer kvaliteten på besøkssenteret regelmessig, basert på innleverte rapporter og planer. Vi vil også minst én gang i autorisasjonsperioden kontrollere senteret i form av en befarung.

Klagerett

Dere kan klage på vedtaket, jf. forvaltningsloven kap. VI. Fristen for å klage er tre uker fra dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Ingunn Margrethe Limstrand
seksjonsleder

Kopi til:
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK

Postboks 700 9815 VADSØ

Nasjonalparkstyret for Reisa og Ráisdottarháldi
Kommuner Postboks 700 med forvaltningsmyndigheter
for verneområder

9815 VADSØ

Trondheim, 13.08.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/177

Saksbehandler:
Hege Langeland

Veiledning om skjøtsel og fjerning av merking av stier

Klima- og miljødepartementet har i vedlagte brev vurdert om skjøtelsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 47 gir hjemmel for forvaltningsmyndigheten til å fjerne merking av stier med hjemmel i verneområder uten samtykke fra grunneier eller rettighetshaver.

Miljødirektoratet har oppsummert noen hovedpunkter i brevet.

Miljødirektoratet ber samtidig om at alle beslutninger om skjøtsel etter naturmangfoldloven § 47 gjøres skriftlig.

Miljødirektoratet har vært i dialog med Klima- og miljødepartementet om forvaltningsmyndigheten kan fjerne merking av stier med hjemmel i naturmangfoldlovens § 47 om skjøtsel i verneområder, uten samtykke fra grunneier eller rettighetshaver. Det følger av Klima- og miljødepartementets brev at eksisterende merking på stier kan fjernes av forvaltningsmyndigheten som et skjøtselstiltak når vilkårene i § 47 er oppfylt. Departementet vurderer at fjerning av merking på stier faller inn under *kanalisering av ferdse* i § 47.

For at et tiltak skal være et skjøtselstiltak etter naturmangfoldloven § 47 er det et vilkår at tiltaket skal *gjøres for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet*. Fjerning av merking må således være begrunnet i å oppnå/opprettholde naturtilstanden som er formålet med vernet fastsatt i verneforskriften for det aktuelle området.

Etablering eller merking av nye stier eller løyper kan også være å anse som et skjøtselstiltak, for eksempel når det er nødvendig av hensyn til verneformålet å kanalisere ferdse bort fra sårbare deler av et verneområde. I forarbeidene omtales dette som at § 47 gir adgang til *en enkel merking eller anlegg av stier, klopper mv.* i verneområder der det er nødvendig for å kanalisere ferdse for å beskytte verneverdiene. I vurderingen av om et tiltak skal anses omfattet av skjøtselshjemmelen, vil også omfanget av skjøtselen ha betydning.

Det er forvaltningsmyndigheten for verneområdet som beslutter gjennomføring av skjøtselstiltak etter naturmangfoldloven § 47. Forvaltningsmyndigheten må før beslutningen tas, vurdere om vilkåret i § 47 er oppfylt.

Naturmangfoldloven § 47 har saksbehandlingsregler som må følges for alle skjøtselstiltak. Dette krever varsling av grunneiere og rettighetshavere, og grunneier skal hvis mulig tilbys å gjennomføre tiltaket. Hensynene bak regelen og god forvaltningsskikk taler også for at den som har etablert en merket sti eller løype, eller har særlig interesse i dette, på samme måte involveres, men verken denne eller grunneier kan i utgangspunktet motsette seg at stien eller løypen legges ned eller endres.

Omgjøring av tillatelser mv

Det at det er gitt dispensasjon til merking av en sti eller at stien er avmerket på vernekart vedlagt verneforskriften, er etter departementets vurdering heller ikke til hinder for at forvaltningsmyndigheten kan etablere nye traseer og fjerne eksisterende merking med hjemmel i § 47.

I tilfeller der det er gitt tillatelse til merkingen etter verneforskriften, bør forvaltningsmyndigheten også endre dispensasjonen etter verneforskriften før merkingen fjernes som et skjøtselstiltak. Endringer av dispensasjoner (omgjøring) krever hjemmel og departementet mener et nytt vedtak om omgjøring i slike tilfeller bør vurderes etter naturmangfoldloven § 67. I slike tilfeller vil det være krav om forhåndsvarsling etter reglene i forvaltningsloven § 16.

I enkelte tilfeller kan den merkede stien være avmerket på vernekartet. I slike tilfeller bør Miljødirektoratet kontaktes for vurdering av om vernekartet bør endres i forbindelse med fjerning av merking.

Standardbestemmelser i verneforskrifter om sti

En del verneforskrifter har bestemmelser om at forvaltningsmyndigheten kan legge om eller kreve fjernet merking av løyper og stier i verneområdet av hensyn til naturmiljøet eller kulturminner.

Departementet har i brevet klargjort at verken naturmangfoldloven eller tidligere hjemmelslover for områdevern åpner for at grunneiere eller rettighetshavere kan pålegges å gjennomføre tiltak i skjøtselsøyemed.

Når det gjelder forvaltningsmyndighetens adgang til selv å fjerne merking etter en slik bestemmelse, må dette nå anses som regulert gjennom § 47 og den fortolkningen som departementet har gjort i brevet.

Slike bestemmelser i verneforskrifter vil derfor ikke lenger ha betydning.

Skriftlighet ved skjøtsel

Forvaltningsmyndighetens beslutning om å gjennomføre skjøtselstiltak etter naturmangfoldloven § 47 er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, jf. § 47 femte ledd.

Miljødirektoratet ber likevel om at vurderinger og beslutninger om skjøtsel gjøres skriftlig og at dokumentene arkiveres. Vi ber om at kontakt med grunneiere, rettighetshavere og andre (f.eks. entreprenører ol) også gjøres skriftlig, i tillegg til eventuell muntlig kontakt. Slik korrespondanse skal også arkiveres.

Det er to grunner til at vurderinger og korrespondanse bør skje skriftlig. For det første kan det være nødvendig å dokumentere vurderingene og saksbehandlingen i etterkant. I tillegg vil skriftlighet sikre at beslutningen er tilstrekkelig vurdert, bl.a. mht. vilkårene i § 47 og miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. Skriftlighet bidrar også til mer åpenhet om forvaltningen av verneområdet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Tone Lise Alstad Eid
seksjonsleder

Hege Langeland
seniorrådgiver

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref
25/2596-

Dato
27. juni 2025

Tolkning av naturmangfoldloven § 47 - nedlegging av stier

Vi viser til e-post 21. mai 2025 fra Miljødirektoratet, med spørsmål om naturmangfoldloven § 47 gir forvaltningsmyndigheten hjemmel til å fjerne eksisterende lovlig merking av løyper og stier, uten samtykke fra grunneier eller rettighetshaver.

Departementets vurdering

Utgangspunktet i norsk rett er at grunneier eller rettighetshaver råder over privat grunn, og at inngrep i denne bruks- eller eiendomsretten må ha hjemmel i lov eller avtale med grunneier eller rettighetshaver. Eksempler på innskrenking i eiendomsretten er nettopp rådighetsreguleringer i verneforskrifter vedtatt med hjemmel i naturmangfoldloven. De fleste verneforskrifter har forbud mot merking av nye stier eller løyper fordi dette kan skade verneverdiene som verneforskriften skal beskytte. Vernebestemmelsene gjelder i utgangspunktet også for forvaltningsmyndigheten – med de forbehold som følger av § 47, jf. [LB-2022-11106 premiss - Lovdata Pro](#).

Naturmangfoldloven § 47 regulerer forvaltningsmyndighetens adgang til å gjennomføre skjøtsel i verneområdene, også for eldre vernevedtak, jf. § 77. Av § 47 andre ledd følger det at skjøtselsadgangen er nokså vid, og omfatter kanalisering av ferdsel:

«Som skjøtsel kan foretas tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, herunder tiltak for å kanalisere ferdsel (...)»

Forvaltningsmyndighetens adgang til skjøtsel er for det første betinget av at tiltaket er nødvendig for å opprettholde eller oppnå den naturtilstanden som er formålet med vernet. I lovproposisjonen Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) er det uttalt at dette omfatter «alle» tiltak som anses nødvendig for å nå formålet med vernet. Bestemmelsen gir forvaltningsmyndigheten

adgang til å utøve en viss fysisk råderett uten grunneiers eller rettighetshavers samtykke. Bestemmelsen åpner også for at forvaltningsmyndigheten kan gjennomføre inngrep og tiltak i verneområdet som ellers er forbudt etter verneforskriften, så langt det er nødvendig for nå formålet med vernet. I mange verneforskrifter er det forbudt å merke nye stier og løyper. Det er lite tvilsomt at kanalisering av ferdselen for å beskytte eller forbedre verneverdiene kan bestå i å merke og anlegge nye stier og løyper, for eksempel bort fra sårbare eller viktige deler av verneområdet. Dette tiltaket er dermed omfattet av skjøtselsbegrepet i naturmangfoldloven § 47. Verken ordlyden eller forarbeidene sier etter det departementet kan se noe eksplisitt om det å fjerne merking av eksisterende stier og løyper, og på den måten legge ned lovlig etablerte stier og løyper.

En vanlig tolkning av formuleringen «kanalisere ferdsel» betyr å styre ferdselen i en bestemt retning. Dersom ferdselen skal styres i en bestemt retning, vil en naturlig tolkning av «kanalisere ferdsel» omfatte også det å fjerne eksisterende merking for å styre ferdselen bort og til et annet sted, eller å ikke lenger styre den i en bestemt retning. Dette støttes av uttalelser i lovproposisjonen om at skjøtsel omfatter «alle tiltak som er nødvendig» for å nå formålet med vernet. § 47 forutsetter en viss form for involvering av grunneier før det gjennomføres skjøtsels- og tilretteleggingstiltak, og denne skal hvis mulig tilbys å gjennomføre tiltaket. Hensynene bak regelen og god forvaltningsskikk taler også for at den som har etablert merket sti eller løype, eller har særlig interesse i dette, på samme måte involveres, men verken denne eller grunneier kan i utgangspunktet motsette seg at stien eller løypen legges ned eller endres.

Skjøtselsadgangen gjelder ikke helt uten begrensning slik de innledende uttalelsene i proposisjonen kan tyde på. For det første følger det klart av § 47 andre ledd andre punktum at bestemmelsen ikke omfatter «høsting av naturlige ressurser eller en vesentlig endring i naturtilstanden slik den var da vernearbeidet tok til». I proposisjonen side 423 uttaler departementet at slike tiltak bare kan gjennomføres ved grunneierens eller rettighetshaverens samtykke eller ved ekspropriasjon. Videre uttaler departementet samme sted:

«Skjøtselstiltak kan ikke medføre nye rådgivningsreguleringer for grunneieren. Skjøtselstiltakene må respektere den virksomhet som er tillatt gjennom vernebestemmelsene og ev. dispensasjoner. Tilsier behovet for skjøtsel at virksomhet i henhold til en dispensasjon må vike, må det skje ved omgjøring av dispensasjonen.»

Biomangfoldlovutvalget tar i NOU 2004: 24 lignende forbehold, men fastslår samtidig hva som den gang ble vurdert som gjeldende rett etter den tidligere naturvernloven:

«På den annen side er det rimelig å forstå skjøtselshjemlene slik at de som hovedregel gir adgang til å gjøre unntak fra fastsatte rådgivningsreguleringer dersom dette gjøres i skjøtselsøyemed.»

Departementet ser at uttalelser i lovproposisjonen kan tale for at bestemmelsen om kanalisering av ferdselen ikke skal gjelde der stier og løyper er fastsatt særskilt i verneforskrift eller dispensasjon, eller der verneforskriften har unntak for vedlikehold av eksisterende stier eller løyper. Departementet mener det ikke er grunn til å trekke disse uttalelsene fullt så langt. Det følger klart av ordlyden at skjøtselstiltak kan innebære kanalisering av ferdsel, hvilket i seg selv kan være en ny rådighetsregulering for grunneier eller rettighetshaver, enten merking av eksisterende trase fjernes eller ikke. Det gir etter departementets vurdering ikke mening at ordlyden eksplisitt åpner for å kanalisere ferdsel og forarbeidene samtidig skulle begrense adgangen til å gjøre samme tiltak. Departementet finner ikke entydige holdepunkter i forarbeidene for en så innskrenkende tolkning av § 47. Videre er det ikke helt innlysende at departementet med «den virksomhet som er tillatt» har hatt for øye eksisterende merking som en type «virksomhet». Videre vektlegger departementet at skjøtselsbestemmelsene etter naturvernloven sannsynligvis også åpnet for å gjøre unntak fra vernebestemmelser i skjøtselsøyemed, jf. uttalelser i NOU 2004: 24. Også Backer peker i Naturmangfoldloven, Kommentartutgave, 2010 side 397 på at reglene om skjøtsel gir adgang til å treffe tiltak som verneforskriften regulerer.

Det at merking av løyper og stier følger av dispensasjon eller vernekart vedlagt verneforskriften, er etter departementets vurdering altså ikke til hinder for at forvaltningsmyndigheten kan etablere nye traseer og fjerne eksisterende merking. Departementet mener samtidig at dispensasjon eller traseer i vernekart bør endres i forbindelse med og helst forut for nedleggingen. Om ikke er det tvilsomt om myndighet etter loven kan reagere på overtredelse av det generelle forbudet mot fortsatt merking og vedlikehold av disse særskilt bestemte traseene, eller om dette overhodet kan anses som en overtredelse.

Departementet mener det ved nedlegging av sti eller løype ikke er grunn til å endre verneforskriften dersom den bare har bestemmelser om unntak for vedlikehold av merking og skilt for eksisterende trase. Dersom traseen ikke er fastsatt i vernekartet, og skilt og merking fjernes og erstattes med nye i en annen trasé, gjelder unntaket om vedlikehold kun for den nye traseen og ikke den nedlagte traseen. Departementet forutsetter at forvaltningsmyndigheten også her informerer og involverer berørte interesser på egnet måte. Ved at berørte interesser informeres om hvilke traseer unntaket for vedlikehold gjelder for etter slike skjøtselstiltak, har forvaltningsmyndigheten tilstrekkelig grunnlag for å reagere på eventuelle overtredelser av forbudet mot etablering av sti som eventuelt måtte skje i form av gjenoppretting av tidligere merking.

Der verneforskriften ikke eksplisitt regulerer hvor det er tillatt å ferdes, kan traseer innarbeides i forvaltningsplan siden dette anses om en del av det å kanalisere ferdsel etter § 47. Angivelse av traseer for ferdsel i forvaltningsplan er bare å anse som retningslinjer og ikke bindende for private som skal ferdes i verneområdet.

Enkelte verneforskrifter kan derimot ha bindende regler om ferdsel, inkludert hvor det gjelder unntak fra mer generelle ferdselsforbud i verneområdet. Nye bindende bestemmelser om

hvor det er forbudt eller tillatt å ferdes kan i slike tilfeller ikke gis i forvaltningsplan, men må fastsettes gjennom endring av verneforskriften, jf. nml. § 34 fjerde ledd. Det er bare Kongen i statsråd som i dag har slik myndighet. Videre kan forvaltningsmyndigheten gi dispensasjon fra ferdselsforbudet etter nml. § 48 eller spesifiserte dispensasjonsbestemmelser.

Der merking av trase er etablert gjennom dispensasjon fra verneforskriften, kan forvaltningsmyndigheten omgjøre eller endre dispensasjonen enten etter reglene i forvaltningsloven § 35 eller naturmangfoldloven § 67. Departementet antar naturmangfoldloven § 67 er mest hensiktsmessig og vil dekke behovet i de fleste tilfeller der omlegging eller nedlegging er nødvendig av hensyn til verneverdiene. Innehaver av dispensasjonen og andre som omleggingen vil ha direkte konsekvenser for, må i tråd med forvaltningsloven § 16 gis anledning til å uttale seg før forvaltningsmyndigheten treffer vedtak om endring av tillatelse.

I nevnte e-post tas det også opp spørsmål om bestemmelser i verneforskrifter som angir at forvaltningsmyndigheten kan legge ned stier kan anses gjeldende. Hva verneforskrifter kan ha bestemmelser om er nærmere regulert i naturmangfoldloven § 34 fjerde ledd:

«Innenfor den rammen som gjelder for den enkelte vernekategori, kan Kongen i forskriften forby eller regulere virksomhet eller ferdsel som i seg selv eller sammen med annen bruk kan motvirke formålet med vernet. Det kan også gis bestemmelser om at visse tiltak ikke må utføres uten at søknad på forhånd er sendt forvaltningsmyndigheten og denne deretter har gitt tillatelse. Det kan fastsettes særskilte regler for forskjellige deler av området når det er forenlig med delområdets funksjon for verneformålet.»

Etter departementets vurdering er det å etablere eller fjerne merking av stier og løyper ikke omfattet av det å «forby eller regulere ferdsel» i denne forskriftshjemmelen. Slik kanalisering er i seg selv ikke bindende for private som skal ferdes. Verneforskriften kan derimot, slik § 34 fjerde ledd peker på, ha bindende bestemmelser om hvor ferdsel er tillatt og ikke, men bare Kongen i statsråd kan fastsette bindende bestemmelser om dette etter de prosessuelle reglene som gjelder for fastsetting av verneforskrifter. Departementet kan heller ikke se at § 34 åpner opp for å fastsette nærmere bestemmelser i verneforskriften om skjøtsel, inkludert kanalisering av ferdsel. Dette er regulert av § 47, som ikke gir ikke Kongen i statsråd myndighet til å fastsette utfyllende bestemmelser om skjøtsel.

Formuleringen i forskriftsmalen eller verneforskrifter om forvaltningsmyndighetens adgang til å nedlegge stier ligger etter departementets syn utenfor det verneforskrifter kan inneholde bestemmelser om. Departementet anser slike bestemmelser i verneforskrifter fastsatt i medhold av naturmangfoldloven som ikke gjeldende.

Det er noe mer uklart om bestemmelser om nedlegging av stier fastsatt før 1. juli 2009 fortsatt står ved lag siden naturmangfoldloven § 77 gjør § 47 gjeldende også for eldre verneforskrifter vedtatt etter naturvernloven 1970. Etter § 4 i naturvernloven kunne Kongen gi nærmere bestemmelser om blant annet skjøtsel, inkludert om kanalisering av ferdsel og

merking av stier. Disse forskriftene med bestemmelser om skjøtsel er i utgangspunktet videreført, jf. naturmangfoldloven § 77.

Naturmangfoldloven § 77 kan tale for at det i dag er § 47 som alene og uttømmende regulerer adgangen til kanalisering av ferdsel, uavhengig av hva som følger av eldre verneforskrifter. Antakelig har ikke dette noen stor praktisk betydning siden det følger av ovenstående at § 47 gir forvaltningsmyndigheten adgang til å legge ned eksisterende stier, tilsvarende det mange av disse eldre verneforskriftene gjør. Den største forskjellen ligger i at § 47 pålegger forvaltningsmyndigheten involvering av berørte interesser. Forskriftsmalen og flere verneforskrifter konstaterer kort at forvaltningsmyndigheten kan nedlegge stier, uten noen krav til hvordan berørte interesser skal involveres i en slik situasjon. Selv om eldre verneforskrifter ikke bestemmer noe om dette, vil kravene til god forvaltningsskikk medføre at berørte interesser så langt det er mulig skal involveres før en sti legges ned.

Verken naturmangfoldloven § 47 eller tidligere hjemmelslover for områdevern åpner for at grunneiere eller rettighetshavere kan pålegges å gjennomføre tiltak i skjøtelsøyemed. For verneforskrifter fastsatt etter naturmangfoldloven er det i lovproposisjonens merknader til § 47 også forutsatt at slike pålegg ikke kan gis:

«Bestemmelsen gir ikke hjemmel for forvaltningsmyndigheten til å pålegge grunneieren, rettighetshaveren eller andre å gjennomføre en bestemt skjøtsel eller bruk av området.»

Noen verneforskrifter gir likevel forvaltningsmyndigheten hjemmel til å «kreve fjernet merking av løyper og stier». Det er noe uklart hvem et slikt påbud eventuelt skulle rette seg mot. Naturmangfoldloven § 34 åpner ikke for at det i verneforskriften kan fastsettes bestemmelser som gir forvaltningsmyndigheten slik myndighet.

Forvaltningsmyndigheten har etter naturmangfoldloven § 69 adgang til å pålegge den ansvarlige å rette tiltak «som er i strid med loven eller vedtak med hjemmel i loven». Er merking ikke i strid med vedtak i eller i medhold av loven, må forvaltningsmyndigheten selv gjennomføre nedlegging av stier eller løyper som del av sitt ansvar etter naturmangfoldloven § 47. Dette gjelder også der forskrift eller dispensasjon som omfatter merking av nærmere bestemte traseer endres.

Oppsummering

Forvaltningsmyndigheten kan med hjemmel i naturmangfoldloven § 47 merke løyper og stier for å kanalisere ferdselen, inkludert legge ned eksisterende trase gjennom å fjerne merking. Dette gjelder også der merkingen er særskilt fastsatt i dispensasjon eller vernevedtak. I sistnevnte tilfeller bør disse vedtakene imidlertid endres i forbindelse med og helst forut for nedleggingen for å unngå misforståelser og for å sikre god effekt av slike forvaltningstiltak. Forvaltningsmyndigheten skal dersom mulig involvere grunneier eller rettighetshaver før det merkes nye stier og løyper, og eksisterende fjernes. Det bør også vurderes om andre som kan ha særskilt interesse i eller er særlig berørt av endringen bør varsles.

Forvaltningsmyndigheten kan fastsette ny trase i forvaltningsplan. Traseer i forvaltningsplan og merking i felt er å anse som retningslinjer og veiledning om ferdsel, og ikke bindende for private som ferdes i verneområdene. Bare Kongen i statsråd kan fastsette bestemmelser om ferdsel i verneområdene som skal være bindende for private.

Verneforskrifter skal ikke ha bestemmelser om at forvaltningsmyndigheten kan legge ned stier eller gi noen pålegg om å legge ned lovlig etablerte stier eller løyper. Dette ligger utenfor hva verneforskriften kan regulere. Forvaltningsmyndigheten kan bare gi pålegg om fjerning etter naturmangfoldloven § 69.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Ernst Inge Espeland
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Sak: Reisa nasjonalparkstyre 2025 - administrasjon

Vår dato:

03.09.2025

Vår ref.:

2025/373

Til:

Saksbehandler, innvalgstelefon

Nina Andrea Storm,

Kopi til:

Retningslinjer for møtegodtgjøring i verneområde- og nasjonalparkstyrene 2025

(sist revidert mai 2024, satser rettet av forvalter iht. 1. januar 2025)

Det tas utgangspunkt i Statens personalhåndbok (kap. 5.11, gjeldende fra 1. januar 2025).

Utgangspunktet er at møter kan godtgjøres med inntil **6 timer pr møtedag** (faktisk medgått tid), og godtgjøring for møteforberedelser (vurderes ut ifra saksmengde – men maksimum møtets lengde). Reisetid inngår ikke i beregnet møtetid.

Det gis ingen kompensasjon for reisetid. Utgifter til reiser i forbindelser med utvalgsmøter gis godtgjøring etter reiseregulativene. En reise varer fra du starter hjemmefra til du er hjemme igjen i klokketimer. Billigste reisemåte skal velges så langt det lar seg gjøre, og det ikke vil medgå vesentlig mer reisetid.

Det beregnes kostgodtgjørelse, etter statens satser. Men husk fratrekk ved servering av måltider (frokost, lunsj og/eller middag).

Uvalgsgodtgjøring er definert som honorar og ikke betaling for tjeneste. Det inngår ikke i feriepengegrunnlaget (jf. SPH pkt. 11.2.3 departementets kommentar til ferieloven § 2 nr. 1 og § 10 nr. 1) og er heller ikke pensjonsgivende Statens pensjonskasse (jf. vedlegg 4 pkt. 1 til Hovedtariffavtalen).

Godtgjøringen er personlig, og den skal derfor ikke utbetales til firma eller til et eventuelt kontorfellesskap.

Uvalgsgodtgjøring utbetales ikke ved sykdom eller annet fravær.

Godtgjøringen kommer i tillegg til ordinær lønn. Tid til utvalgsarbeidet skal ikke innarbeides/trekkes i fleksitiden.

Møtegodtgjøring:

Alle deltagere i styremøtene har rett på møtegodtgjøring etter følgende satser:

Leder: kr 758,- pr time

Øvrige medlemmer: kr 573 pr time

Leder skal ha ledergodtgjørelse kun for tidsbruk i møter han/hun leder, ellers skal leder ha samme sats som øvrige medlemmer (f.eks. for forberedelser til møter).

Utvalgsgodtgjøring for møteforberedelser er kr 573 pr time. Denne satsen gjelder både for leder av utvalget, øvrige medlemmer og selvstendig næringsdrivende.

Det gis ikke utvalgsgodtgjøring for statsansatte som deltar i utvalgsarbeid (leder, medlem eller sekretær) hvis arbeidet hører inn under vedkommendes ordinære arbeids- og ansvarsområde.

Selvstendig næringsdrivende

Selvstendig næringsdrivende, som i vesentlig utstrekning har utgifter til f.eks. eget kontor, behov for ekstrahjelp/avløser/vikar m.v., kan gis en høyere timesats utover den fastsatte for faktisk medgått tid og for arbeid i møter og møteforberedelser. Dette forutsetter at hovedbeskjeftigelsen er som selvstendig næringsdrivende, med eget organisasjonsnummer.

Følgende satser gjelder:

Arbeid i møter: kr 1 577,- time

Møteforberedelser kr 573,- time

Dersom timesatsen for selvstendige næringsdrivende benyttes ved deltagelse i møter, skal det ikke utbetales erstatning for tapt arbeidsfortjeneste i tillegg

Dekke barnepass og erstatning for tapt arbeidsfortjeneste

Medlemmer med utvalgsgodtgjøring kan få dekket dokumenterte utgifter til barnepass på samme vilkår som følger av ordningen i særavtale om permisjon og økonomiske vilkår ved etter- og videreutdanning, kurs mv., § 8.

Dersom deltakelsen i utvalget medfører tapt arbeidsinntekt for arbeidstakeren, kan fagdepartementet i det enkelte tilfelle samtykke i at det gis erstatning. satser henholdsvis kr 2 516,- kr 1010,-

Dokumentert tap – inntil kr 2 516,- pr dag

Sannsynliggjort tap – inntil kr 1010,- pr dag

Der virksomheten opererer med faktureringskrav til den enkelte medarbeider, kan tapte inntekter for virksomheten dekkes av oppdragsgiver. Det presiseres at fullmakten til å dekke slike utgifter tilligger fagdepartementet Sats på kr 1 658,- pr. time + merverdiavgift. Utvalgsmedlemmet gis på vanlig måte godtgjøring etter bestemmelsene over.

Når kan det utbetales møtegodtgjøring og erstatning for tapt arbeidsfortjeneste

- Ved alle ordinære møter i nasjonalpark- og verneområdestyrer (i hht antall timer brukt til møte og forberedelse)
- Ved deltakelse på kompetansedager for styret og befaringer for hele styret skal leder ha ordinær møtegodtgjøring som for øvrige styremedlemmer (med mindre han/hun leder eller har ansvaret for hele eller deler av dette).
- Ved deltakelse på møter og/eller befaringer i forbindelse med rollen som styremedlem/styreleder.

- Ved deltagelse på møter med departement/direktorat i forbindelse med forvaltningsordningen •
Ved deltagelse i tilsettingsprosesser.
- Ved deltagelse på studieturer utbetales det ikke møtegodtgjøring.

Ved deltagelse på valgfrie møter gis det ikke møtegodtgjøring og erstatning for tapt arbeidsfortjeneste. Ved deltagelse på valgfrie møter/fagsamlinger kan det gis refusjon for reiseutgifter (billigste reisemåte). Styrene må beslutte hvorvidt det aktuelle møtet er viktig for utøvelsen av vervet og om dette er å regne som obligatorisk eller valgfritt. Styret må da også avgjøre hvor mange som må delta fra styret.

Til deg som sitter i et nasjonalparkstyre:

Du er nå opprettet som bruker i vårt lønssystem SAP, og kan levere reiseregning og godtgjørelse elektronisk. Det er valgfritt om du laster ned DFØ-appen eller bruker nettsiden Betalmeg – selvbetjening på nett.

Les mer om innlogging og levering av reiseregninger og godtgjørelse på DFØs nettsider: <https://dfo.no/kundesider/reiseregning/reiseregning-for-honorarmottakere>. Her finner du også filmer med veiledning om registrering av reiseregning og godtgjørelse. Nedenfor finner du supplerende informasjon om reiseregninger og godtgjørelse.

Som dokumentasjon på møte/oppdrag vil forvalter sende en e-post til møtedeltakerne med bl.a. antall timer for møtet, antall timer for forberedelse og servering. I tillegg vil det fremgå om det er godkjent bruk av bil. **Denne e-posten må du legge ved reiseregning og godtgjørelse.**

Reiseregning og krav om godtgjørelse sendes inn så snart som mulig etter at møtet/oppdraget er gjennomført.

For å sikre effektiv behandling av utbetalingen er det viktig at utfylling er riktig og har tilstrekkelig dokumentasjon. Reiseregningen og godtgjørelse returneres til deg om det er noe som mangler eller er fylt ut feil.

REISEREGNING

Reisen skal foretas på den for staten hurtigste og rimeligste måte når det samlet tas hensyn til alle utgifter, og til en effektiv og forsvarlig gjennomføring av reisen.

Her er en veiledning for registrering og dokumentasjon for de mest brukte reiseutgiftene:

- **Regulativ**
«Dagsreise» brukes på reiser uten overnatting.
«Hotell» brukes på reiser med hotellovernatting.
«Hybel/Leil/Privat m/kok» brukes på reiser med alle andre typer overnatting enn hotell.
- **Kollektiv transport**
Bruk utgiftstype «Kollektiv transport m/ 12 % mva». Kvittering er ikke nødvendig.
- **Taxi**
Bruk utgiftstype «Taxi m/ 12 % mva». Kvittering må lastes opp.
- **Hotell**
Navn og adresse på hotell skal alltid oppgis på reiseregningen uavhengig av hvem som betaler hotellet.
Hotell betalt av Statsforvalteren i Troms og Finnmark registreres med utgiftstype «Hotell/overnatting betalt av virksomheten». Kvittering ikke nødvendig.
Hotell du har betalt for selv registreres med utgiftstype «Hotell m/ 12 % mva» for hotellrommet og «Måltider/frokost hotell» for frokost/annen bevertning. Kvittering må lastes opp.
Tips: Se på kvitteringen for oppdeling: Beløpet med 12 % mva er hotellrom og beløpet med 25 % mva er frokost/annen bevertning.
- **Fly**
Fly betalt av Statsforvalteren i Troms og Finnmark registreres med utgiftstype «Fly betalt av virksomheten». Boardingkort/flownkvittering må lastes opp.
Fly du har betalt for selv registreres med utgiftstype «Fly m/ 12 % mva». Kvittering og boardingkort/flownkvittering må lastes opp.

- **Bruk av egen bil**
Bruk av bil skal avtales med styreleder/forvalter. Kjørestrekning og antall km må spesifiseres.
- **Parkering**
Bruk utgiftstype «Parkering». Kvittering må lastes opp.
- **Kostgodtgjørelse**
Kostgodtgjørelse dekkes etter gjeldende regler for reise over 15 km og som varer utover 6 timer. Husk å registrere fradrag for de måltidene du ikke har dekket selv.

For mer informasjon om reiseavtalen vises det til kapittel 9.2 reiser innenlands eller 9.2 reiser utenlands i Statens Personalhåndbok, [Statens personalhåndbok 2025 - 9.2 Særavtale om dekning av utgifter til reise og kost innenlands - Lovdata](#)

GODTGJØRELSE

Her er en veiledning for registrering og dokumentasjon av godtgjørelse:

Velg «Registrer oppdrag»

- Formål: må fylles ut, f.eks. Ånderdalen nasjonalparkstyre.

Velg «Legg til godtgjørelse»

- Beskrivelse: må fylles ut, f.eks. styremøte 6.11, forberedelse styremøte 6.11
- Dato (dagens dato), lønnart, antall timer og sats.

Aktuelle lønnarter:

- 5511 Møtegodtgjørelse timer
- 5533 Tapt arbeidsfortjeneste

Satser for utvalgsgodtgjørelse per 01.01.2025

Arbeid i møte:

- Leder: kr 758 per time.
- Øvrige medlemmer: kr 573 per time.
- Personlig næringsdrivende (som i vesentlig utstrekning har utgifter til f.eks. eget kontor, behov for ekstrahjelp/avløser/vikar mv.) kan gis en høyere timesats for arbeid i møter: kr 1577 per time.

Det gis utvalgsgodtgjøring for faktisk medgått tid for arbeid i møter inntil 6 timer per dag, og møteforberedelser. Fagdepartementet kan samtykke i at det gis utvalgsgodtgjøring for arbeid i møter utover 6 timer pr. dag dersom det kan oppnås vesentlige besparelser eller det av andre grunner anses nødvendig/særlig hensiktsmessig.

Møteforberedelse:

- Leder av utvalget, øvrige medlemmer og personlig næringsdrivende: kr 573 per time

Erstatning tapt arbeidsfortjeneste:

- Dokumentert tap i arbeidsinntekt inntil kr 2 516 per dag. Dokumentasjon må lastes opp.
- Ikke-dokumentert, men sannsynliggjort tap i arbeidsinntekt inntil kr 1 010 per dag.

For mer informasjon om styrer, råd og utvalg vises det til kapittel 10.14 i Statens Personalhåndbok, se [Statens personalhåndbok 2025 - 10.14 Styrer, råd, utvalg mv. – diverse bestemmelser - Lovdata](#)

Nasjonalparkstyret
Reisa nasjonalpark/
Ráisduottarháldi
landskapsvernområde

Postadresse
Postboks 700
9815 VADSØ

Besøksadresse
Hovedvegen 2
9151 Storslett
Kvænangshage Verdde
9162 Sørstraumen

Kontakt
Sentralbord: +47
Direkte: +47
sftfpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no>

Jon Vidar Bull - OffRoadFinnmark

Saksbehandler Nina Andrea Storm

Vår ref. 2025/7389

Deres ref.

Dato 02.07.2025

Delegert vedtak

Delegasjonssak	
----------------	--

Innvilget tillatelse til sykling i Reisa nasjonalpark - OffRoad Finnmark

I samsvar med vedtekter for Reisa nasjonalparkstyre, punkt 6.3, jf. Naturmangfoldslovens § 62 andre ledd tredje punktum, har Reisa nasjonalparkstyre i styremøte 19.04.2024 - sak 5/24 - gjort vedtak om å delegere saksbehandling av enkelte saker til nasjonalparkforvalter.

Vedtaket gir nasjonalparkforvalter i Reisa myndighet til å treffe vedtak i saker av kurrant karakter, eksempelvis:

- Saker etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i verneforskriftene om ferdsel og motorferdsel.
- Saker etter andre spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i verneforskriftene og etter naturmangfoldloven § 48 der:
 - a) **Det dreier seg om fornyelse av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret.**
 - b) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/AU i tilsvarende sak.
 - c) Forvaltingsplanen gir spesifikke føringer for utfallet.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Reisa nasjonalpark § 8 og naturmangfoldloven § 48 jf. § 77, innvilger Reisa nasjonalparkstyre Offroad Finnmark tillatelse til sykling innenfor grensen til Reisa nasjonalpark i forbindelse med gjennomføring av sykkelrittet Offroad Finnmark.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Det gis tillatelse til sykling langs etablerte stier/spor innenfor grensen til Reisa nasjonalpark i perioden 27. juli – 1. august 2025, i forbindelse med sykkelrittet Offroad Finnmark.
- Ferdsele skal skje på eksisterende stier og spor. Det er ikke tillatt å etablere nye traseer eller foreta terrenginngrep.

- All ferdsel og aktivitet skal gjennomføres hensynsfullt og varsomt, slik at natur- og kulturverdier ikke skades, og forstyrrelser av vilt, tamrein, bufe og andre brukere av området unngås.
- Søker må gå i dialog med berørte reinbeitedistrikter i forkant av arrangementet, med mål om å avklare eventuelle hensyn og avbøte mulige konflikter med reindriften.
- Dispensasjonen skal medbringes under gjennomføringen av arrangementet og vises fram ved eventuell kontroll.

Tiltaket i det omsøkte omfanget og til det aktuelle formålet vurderes ikke å være i strid med verneformålet, og det vil ikke påvirke verneverdiene i vesentlig grad. Det foreligger derfor grunnlag for å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 jf. § 77.

Tiltaket er kun vurdert etter verneforskriften og formålet med vernet. Vi forutsetter at det på forhånd innhentes tillatelser etter annet regelverk om nødvendig. Vi minner også om at det må innhentes samtykke fra berørte grunneiere.

Søknaden er vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 7, §§ 8-12.

Søknaden

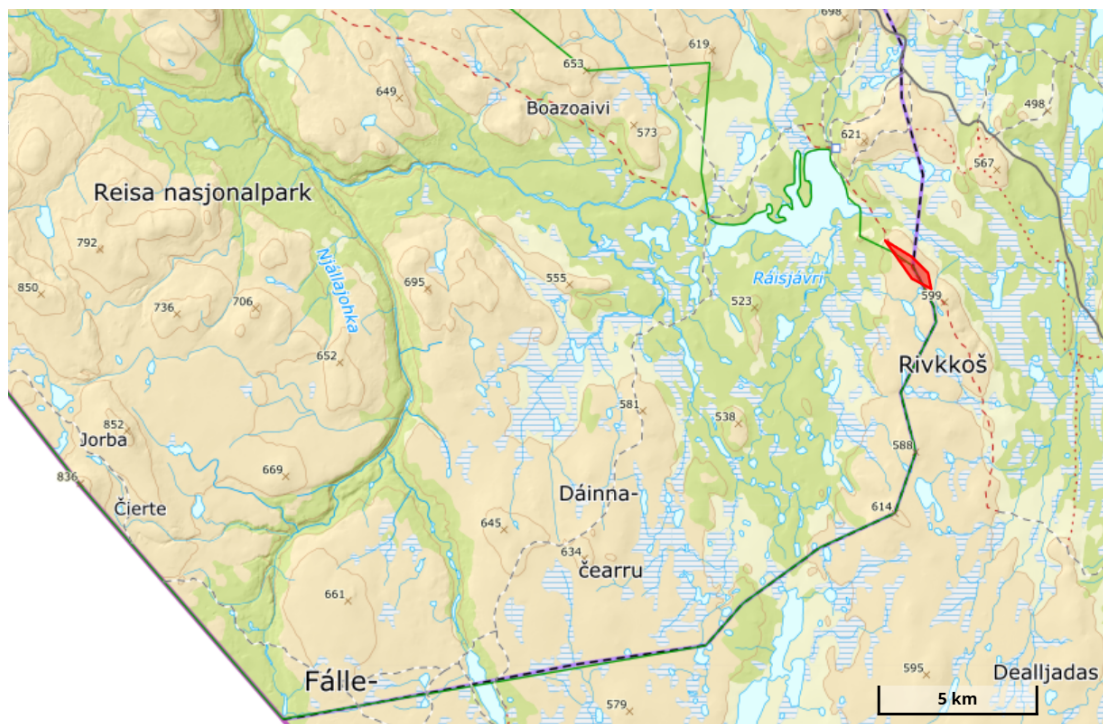
I perioden 26. juli - 02. august 2025 gjennomføres det 17. terrengsykkelrittet Offroad Finnmark (<http://offroadfinnmark.no>). Vår lengste distanse går igjennom Kvænangsbotn landskapsvernområde og langs grensa til Reisa Nasjonalpark. 700 km distansen gjennomføres med ca. 30 syklistene i perioden 28. juli til 02. august. For å kunne gjennomføre rittet på en sikker og profesjonell måte trenger vi de nødvendige dispensasjon(er).

Reisa Nasjonalpark.

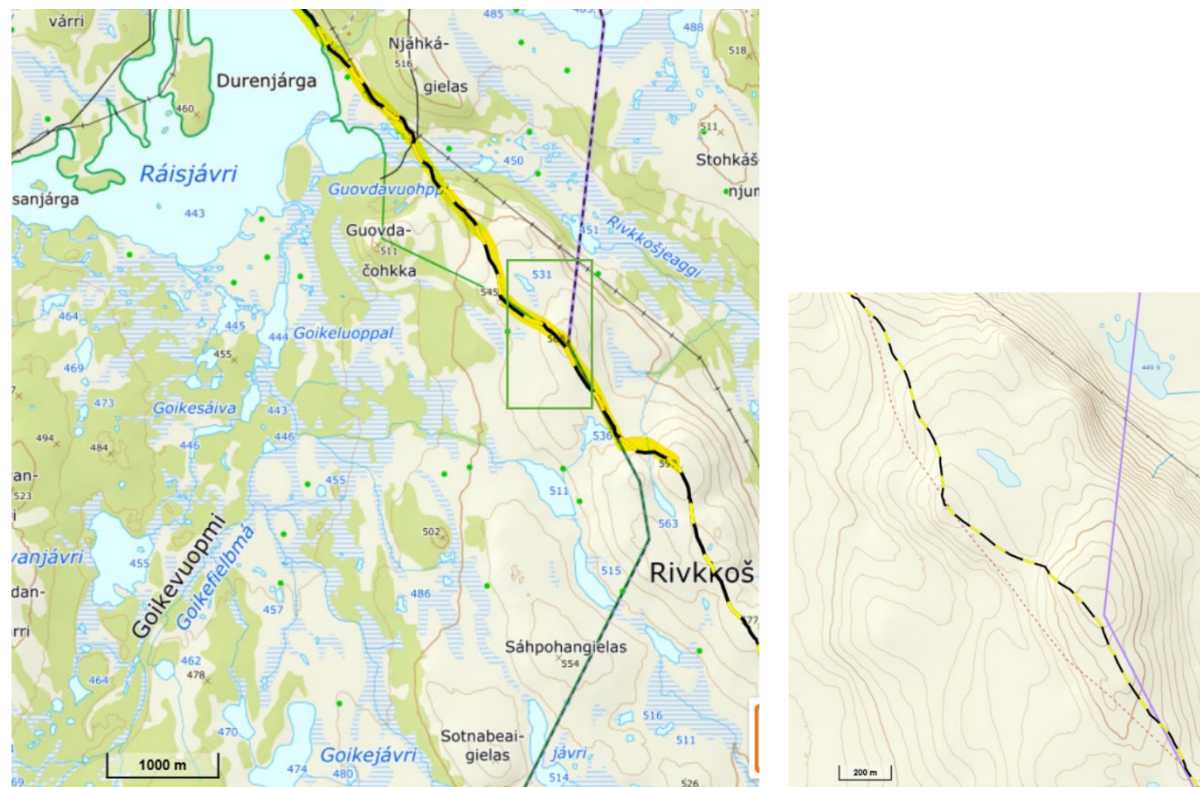
De første rytterne ankommer tirsdag 29.juli ca. kl. 06:00. Siste rytter forlater området ca. kl. 24 samme dag.

a. Vi har ikke behov for å kjøre ATV i området. Det er kun syklistene som sykler her. Sykling foregår på grensa til Nasjonalparken, og følger den såkalte Nordkalottleden.

Der denne stien går noen meter inne i nasjonalparken er GPS-track til rytteren angitt til å følge nasjonalparkgrensa. Se kartutsnitt.

Figur 1: Rød markering viser området det søkes om å bruke

Figur 2: Nasjonalparkgrensen er markert i grønt og traseen er markert i gult

Verneforskrift og verneformål

For Reisa nasjonalpark gjelder forskrift for Reisa nasjonalpark 28. november 1986. Formålet med Reisa nasjonalpark er å bevare et vakkert og tilnærmet urørt fjell- og dalområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, og å gi allmennheten adgang til friluftsliv i et slikt område.

I **forskriften** til Reisa nasjonalpark står det ifølge § 6. pkt. 6.1 at all ferdsel og aktivitet skal skje hensynsfullt og varsomt slik at en ikke skader natur- og kulturverdier, forstyrrer vilt, tamrein og bufe, eller er til ulempe for andre. Idrettsarrangement er forbudt.

Likevel kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra vernereglene etter § 48 i **naturmangfoldloven** når aktiviteten ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Ifølge **forvaltningsplanen** trenger Idrettsarrangementer uansett omfang særskilt tillatelse av forvaltningsmyndighet.

Vurdering

Søknaden behandles etter forskriften om vern av Reisa nasjonalpark, naturmangfoldloven og forvaltningsplanen for Reisa nasjonalpark.

Idrettsarrangementer er som hovedregel ikke tillatt i Reisa nasjonalpark, jf. verneforskriftens § 3. I dette tilfellet foregår arrangementet i all hovedsak utenfor nasjonalparkgrensa, med kun en begrenset del av traseen – om lag 800 meter – går muligens innenfor verneområdet. Denne delen ligger maksimalt 40 meter innenfor nasjonalparkgrensen, og følger et eksisterende spor/sti.

Traseen det søkes om tillatelse til har vært benyttet i forbindelse med Offroad Finnmark i flere år. Forvaltningsmyndigheten har gjennomført befaringer etter arrangementet og det er ikke påvist skader eller økt slitasje i terrenget som følge av aktiviteten. Dette støtter vurderingen av at traseen er godt egnet og at aktiviteten er forenlig med hensynet til verneverdiene.

Området består hovedsakelig av løsmasser med lite vegetasjon, og vurderes som relativt robust mot den typen ferdsel som er planlagt. Det er også vurdert at dersom traseen må flyttes utenfor nasjonalparken, vil det kunne føre til større terrengslitasje dersom det ikke finnes etablerte stier eller spor å benytte.

Arrangementet er av kort varighet og vil medføre forbigående og bagatellmessige forstyrrelser som ikke vurderes å ha nevneverdig påvirkning på naturmiljøet eller verneverdiene i området. Tidsrommet for arrangementet (slutten av juli til begynnelsen av august) sammenfaller med en periode hvor det normalt er lite reindriftsaktivitet i det aktuelle området. Det forutsettes likevel at tiltakshaver går i dialog med berørte reinbeitedistrikter i forkant.

Det er vurdert om innvilgelse av tillatelse kan skape presedens som kan svekke verneformålet eller føre til økt belastning på Reisa nasjonalpark. Denne tillatelsen gis som et særskilt og avgrenset tilfelle, basert på en konkret vurdering av traseens plassering, begrenset omfang og tidligere erfaringer uten negativ miljøpåvirkning.

Forvaltningsmyndigheten legger vekt på at aktiviteten skjer på etablerte stier og innenfor et avgrenset tidsrom, noe som reduserer risikoen for uheldig presedenseffekt. Det gjøres samtidig oppmerksom på at framtidige søknader vil bli vurdert individuelt med samme strenge miljø- og vernehensyn.

Etter en samlet vurdering mener forvaltningsmyndigheten at vilkårene i verneforskriftens § 8 og naturmangfoldloven § 48 er oppfylt. Det foreligger et **særlig tilfelle** som ikke strider med verneformålet eller påvirker verneverdiene nevneverdig.

De miljørettslige prinsippene i nml. § 8-12 må vurderes som ramme for om dispensasjon kan innvilges eller ikke.

NML §§ 8-12

§ 8 – Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig. Informasjon fra kartlegginger registrert i Naturbase og Artsdatabanken gir et godt bilde av naturverdiene i området. Det er ikke registrert prioriterte, truede eller nær truede arter eller naturtyper i traseens nærområde, verken i Norsk rødliste for naturtyper (2018) eller arter (2021). Området inneholder heller ikke registrerte geologiske verdier eller kulturminner.

Hovedøkosystemene langs traseen består av hei, åpen vegetasjon og lite vegetert mark, og området er preget av løsmasser som gir god motstand mot slitasje. Landskapet er småkupert fjellterreng nær skoggrensen (LA-TI-I-A-21), og har lav grad av menneskelig påvirkning.

Det er kjent at nærliggende områder som Ráisjávri og tilgrensende myrområder har verdi som viltlokaliteter, men traseen går i god avstand fra disse, og aktiviteten vurderes ikke å berøre disse verdiene. Sykkel på eksisterende sti/spor er lavpåvirkende, og tidligere befaringer tilsier at aktiviteten ikke har medført merkbar slitasje etter flere år med ritt langs samme trasee.

Kunnskapsgrunnlaget om både naturtyper, arter og ferdselsbelastning vurderes som godt til å fatte vedtak, og kravet i § 8 er oppfylt.

§ 9 – Føre-var-prinsippet

Det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturverdiene i området, og det er ikke identifisert usikkerhet som tilsier risiko for alvorlig eller irreversibel skade. Føre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse i dette tilfellet.

§ 10 – Økosystemtilnærming og samlet belastning

Det forekommer noe motorferdsel i området knyttet til reindrift, men dette anses som begrenset. Det aktuelle tiltaket – som innebærer ferdsel langs en eksisterende sti over en kort tidsperiode – vurderes som bagatellmessig i den sammenhengen. Traseen har vært benyttet tidligere i tilsvarende arrangementer, uten dokumentert negativ utvikling i naturtilstand. Den samlede belastningen på økosystemet anses som lav.

§ 11 – Kostnadene ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver

Tiltakshaver, Finnmarksriittene AS, har ansvar for at all ferdsel skjer skånsomt og i tråd med tillatelsen. Eventuelle skader som oppstår som følge av aktiviteten, plikter tiltakshaver å utbedre. Kravet i § 11 anses dermed oppfylt.

§ 12 – Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Rittet gjennomføres sykkel, og all ferdsel skal skje på eksisterende stier og spor. Det benyttes ikke nye metoder som gir terrengslitasje. Eventuelle alternative traseer som kan vurderes i fremtiden, skal også følge etablerte ferdselsårer. Aktiviteten gjennomføres dermed med miljøforsvarlige metoder.

Konklusjon:

Tiltaket i det omsøkte omfanget og til det aktuelle formålet vurderes ikke å være i strid med verneformålet, og det vil ikke påvirke verneverdiene i vesentlig grad. Det foreligger derfor grunnlag for å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 jf. § 77.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til miljødirektoratet av parter i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med en frist på 3 uker etter at vedtaket er mottatt jf. forvaltningslova §§ 28-29. Klagen skal rettes til Miljødirektoratet, men sendes via nasjonalparkstyret. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen.

Med hilsen

Nina Andrea Storm
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Jim Hugo Hansen SNO
Asgeir Blixgård Statskog/fjelltjenesten
Tarjei Gunnestad Statskog/fjelltjenesten

Nasjonalparkstyret
Reisa nasjonalpark/
Ráisduttarháldi
landskapsvernområde

Postadresse
Postboks 700
9815 VADSØ

Besøksadresse
Hovedvegen 2
9151 Storslett
Kvænanaghage Verdde
9162 Sørstraumen

Kontakt
Sentralbord: +47
Direkte: +47
sftfpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no>

Anne Merete Sara Gaup

Saksbehandler Nina Andrea Storm

Vår ref. 2023/5469 432.3

Deres ref.

Dato 10.09.2025

Delegert vedtak

Delegasjonssak

Innvilget dispensasjon til motorferdsel i tilknytning til befarings i Reisa nasjonalpark

I samsvar med vedtekter for Reisa nasjonalparkstyre, punkt 6.3, jf. Naturmangfoldslovens § 62 andre ledd tredje punktum, har Reisa nasjonalparkstyre i styremøte 19.04.2024 - sak 5/24 - gjort vedtak om å delegere saksbehandling av enkelte saker til nasjonalparkforvalter.

Vedtaket gir nasjonalparkforvalter i Reisa myndighet til å treffe vedtak i saker av kurrant karakter, eksempelvis:

- Saker etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i verneforskriftene om ferdsel og motorferdsel.
- Saker etter andre spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i verneforskriftene og etter naturmangfoldloven § 48 der:
 - a) **Det dreier seg om fornyelse av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret.**
 - b) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/AU i tilsvarende sak.
 - c) Forvaltningsplanen gir spesifikke føringer for utfallet.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Reisa nasjonalpark § 4 pkt. 4.3 innvilger Reisa nasjonalparkstyre dispensasjon til Statsforvalteren i Troms og Finnmark - reindriftsavdelingen til nødvendig transport med ATV i forbindelse med befarings av et oppsatt gjerde i Reisa nasjonalpark.

For dispensasjonen gjelder følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder for befarings av gjerdetrasé 11. september 2025.
- Tillatelsen gjelder for inntil to kjøretøy tur/retur fra vernegrensen til Reisa nasjonalpark ved Áitevárri til Roaváščohkat/Vievssesgielas og mellom Ráisjávri mot Rivttoaivi ved behov.
- Etablerte kjørespor skal benyttes der det er mulig.

- Det må meldes ifra på SMS til Statens naturoppsyn (92233419) og fjelltjenesten (91328614) når datoen for kjøringen er nærmere bestemt.
- Antall ATV og turer skal begrenses til et minimum for å løse oppdraget.
- Det skal ikke kjøres i de sårbare naturområdene i nærheten av gjerdetraseene. Se kart i kunnskapsgrunnlaget.
- Dispensasjonen skal medbringes under kjøring og vises ved kontroll.
- Dispensasjoner og tillatelser fra andre myndigheter og lovverk må innhentes i tillegg.
- All ferdsel og aktivitet skal skje så hensynsfullt og varsomt som mulig slik at en ikke skader natur og kulturverdier, forstyrrer vilt, tamrein og bufe, eller er til ulempe for andre.
- Særlig hensyn skal tas til tamrein, og all transport skal gjennomføres i dialog med reinbeitedistrikt i området for å unngå unødvendige forstyrrelser eller konflikter.
- Saken er vurdert etter nml §§8-12.

Vi vurderer at det kan gis dispensasjon etter § 4 pkt. 4.3. som annen nødvendig transport som ikke strider med verneformålet eller påvirker verneverdiene nevneverdig.

Bakgrunn

Oppsynsmyndighet tipset 05.09.2025 om at et gjerdet var satt opp mellom Raisluoppal og Roaváščohkat. Gjerdet er ca. 3-4 km i lengde. Stolpene er av bjørkestammer og er satt opp med ca 4 meters mellomrom. Mellom stolpene er det festet gjerdenetting ved hjelp av blått nylontau. Distriktet har ikke søkt om Tiltaket.

I etterkant søker Statsforvalteren i Troms og Finnmark om nødvendig transport med ATV i forbindelse med befarings av et ulovlig oppsatt gjerde i Reisa nasjonalpark. Gjerdet er oppført av reinbeitedistrikt 42.

Starter ved gjerdeanlegget ved Guorbavuopmi, derfra vil vi følge allerede etablert kjørespor Ráissajávri, og inn i Reisa nasjonalpark se vedlagt kart.

Formålet med søknaden om tillatelse til motorisert ferdsel på barmark i Reisa nasjonalpark, er befarings av ulovlig oppsatt gjerde. Gjerdetraseen som skal befares er mellom 3 – 4 km lang, og strekker seg fra Ráissajávri og mot området Roavaschohkat, jf. vedlagte kart. Eventuelt strekker gjerdet seg fra fra Ráissajávri til området Askkasjohka jf. vedlagte kart. Statsforvalteren søker på bakgrunn av dette, om tillatelse til motorisert kjøring innenfor vedlagt kart. Kjøringen vil kun skje etter allerede etablerte kjørespor i området.

På bakgrunn av det ovennevnte søkes det om dispensasjon til motorisert ferdsel i ovennevnte område på en tur, tur/retur, innenfor følgende tidsperiode: 11. september 2025.09.

Det søkes om å få bruke to stk. ATV sekshjulinger. Dette begrunnes med at det er to stykker fra reindriftsavdelingen som skal delta på befaringsen.

Formålet med dispensasjonen er å befare eksakt lengde av det ulovlig oppsatte gjerdet, få GPS koordinater, samt undersøke hvilken type gjerdematerial som er brukt til gjerdet.

Søknaden kort oppsummert:

- Søkes om motorisert ferdsel på barmark innenfor vedlagt kart.
- Søkes om å få kjøre 1 tur, tur/retur.
- Omsøkt tidspunkt for kjøring: 11. september 2025.
- Kjøring med to ATV (sekshjulinger).
- Lisa Skum og Rolf Gunnar Mienna fra reindriftsavdelingen deltar på befaringen.

Verneforskrift og verneformål

Reisa nasjonalpark ble vernet ved kongelig resolusjon i 1986. Formålet med vernet er å bevare et vakkert og tilnærmet urørt fjell- og dalområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, og å gi allmennheten adgang til friluftsliv i et slikt område.

I forskriften til Reisa nasjonalpark står det ifølge § 4. pkt. 4.1 Motorferdsel til lands og til vanns, herunder landing og lavtflyvning med luftfartøy, er forbudt. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til motorferdsel i forbindelse med annen nødvendig transport jfr. forskriften § 4 pkt. 4.3.

Alle vedtak hjemlet i forskrift for Reisa nasjonalpark må vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven (nml) §§ 8-12.

I forvaltningsplanen står det ikke noen spesifikke retningslinjer for befaringslinjer av reingjerdet av Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

Vurdering

Saken behandles delegert i tråd med delegasjonsreglement til forvalter pkt. 3 der det er gitt anledning til administrativ behandling av saker. Det dreier seg om fornyelse av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret.

Motorferdsel i Reisa nasjonalpark er i utgangspunktet forbudt jfr. forskriften § 4 pkt. 4.1. Forvaltningsmyndigheten kan likevel gi tillatelse til motorferdsel i forbindelse med annen nødvendig transport jfr. forskriften § 4 pkt. 4.3. Befaring av gjerdet knyttet til reindriftslovens bestemmelser vurderes som svært nødvendig.

Det er stor reindriftsaktivitet i Reisa nasjonalpark og det er viktig for oss å ha et godt samarbeid med reindriftsavdelingen hos Statsforvalteren i Troms og Finnmark i saker knyttet til reindriftslovens bestemmelser. Arbeidet kan gjennomføres langs bakken eller med helikopter. I dette tilfellet vurderes ATV som et fornuftig alternativ for å kunne befare traseen etter behovet. Det går etablerte kjørespor langs begge gjerdetrasene markert i kartet som kan benyttes uten å skade terrenget ytterligere. Reisa nasjonalparkstyre vurderer det som positivt å få en avklaring på gjerdet.

En befaringslinje vil kunne avklare forholdene slik at en ny mer permanent trasee for gjerde kan godkjennes. Dette vil i lengden redusere skaden i terrenget i dette området. Befaringen vil foregå over en relativt kort tidsperiode og vurderes som forbigående forstyrrelser og vil derfor ikke påvirke omgivelsene nevneverdig. Påvirkningen av aktiviteten knytter seg hovedsakelig til forstyrrelse av fugle- og dyrelivet. På høsten er fugle- og dyrelivet mindre sårbare for forstyrrelser.

Et viktig formål med vernet dreier seg også om allmennhetens tilgang til å drive naturvennlig friluftsliv. Vi vet at ATV kjøring forårsaker støy og kan virke forstyrrende for turfolk. Det vil kunne være småviltjakt i området på denne tiden. Forstyrrelsen vurderes som relativt kortvarig. Den mest trafikkerte sesongen for turgåere er imidlertid over for området det skal kjøre i.

Arbeidet gjennomføres av reindriftsavdelingen i Troms og Finnmark som statlig myndighet. Det er derfor ikke fare for at andre vil søke om tillatelse på samme grunnlag og skape presedens for en utvikling som på sikt kan skade verneformålet, jfr. naturmangfoldlovens § 10

Vi vurderer at det kan gis dispensasjon etter § 4 pkt. 4.3. som annen nødvendig transport som ikke strider med verneformålet eller påvirker verneverdiene nevneverdig.

De miljørettslige prinsippene i nml. § 8-12 må vurderes som ramme for om dispensasjon kan innvilges eller ikke.

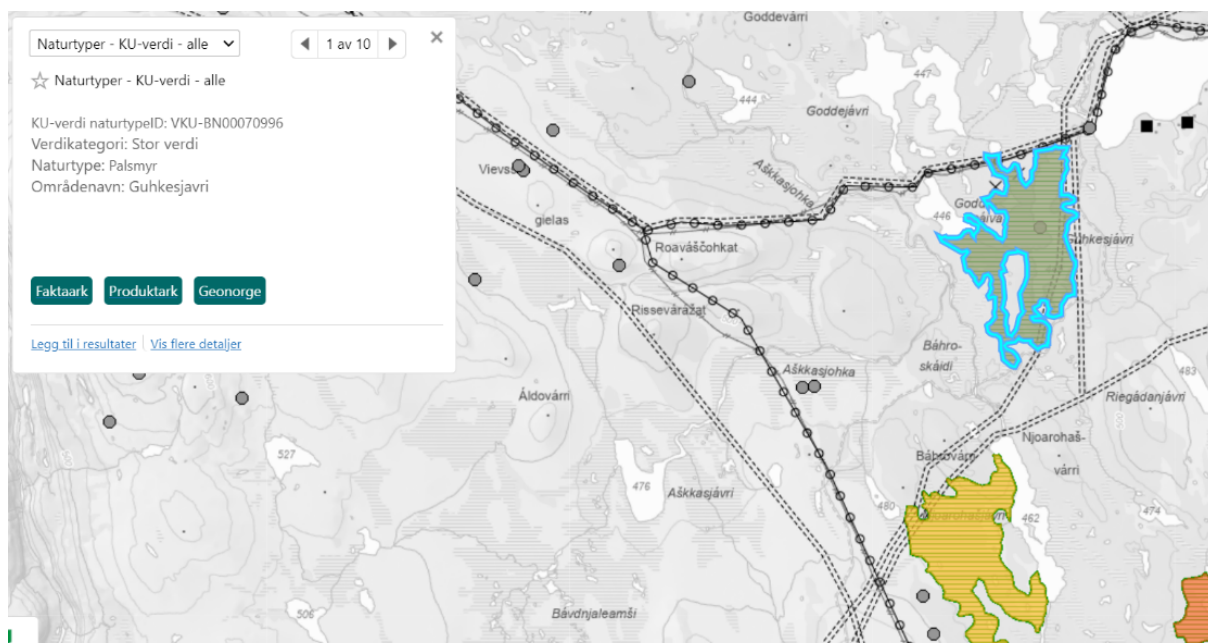
§8 – kunnskapsgrunnlaget

Den planlagte befaringsstraseen består av flere hovedøkosystemer: 07 våtmark, 04 skog, 05 hei og åpen vegetasjon og 06 lite vegetert mark. Største delen av området hører til NIN-landskap hovedtypen LA-TI-IS-13 - Skogkledd innlandsslette med våtmark. Områdene har store våtmarksområder med myrer og/eller mange små vann. Landskapet er i liten grad preget av menneskelig aktivitet, bebyggelse og infrastruktur, selv om enkelte bygninger og linjeinngrep som veier og kraftledninger kan forekomme.

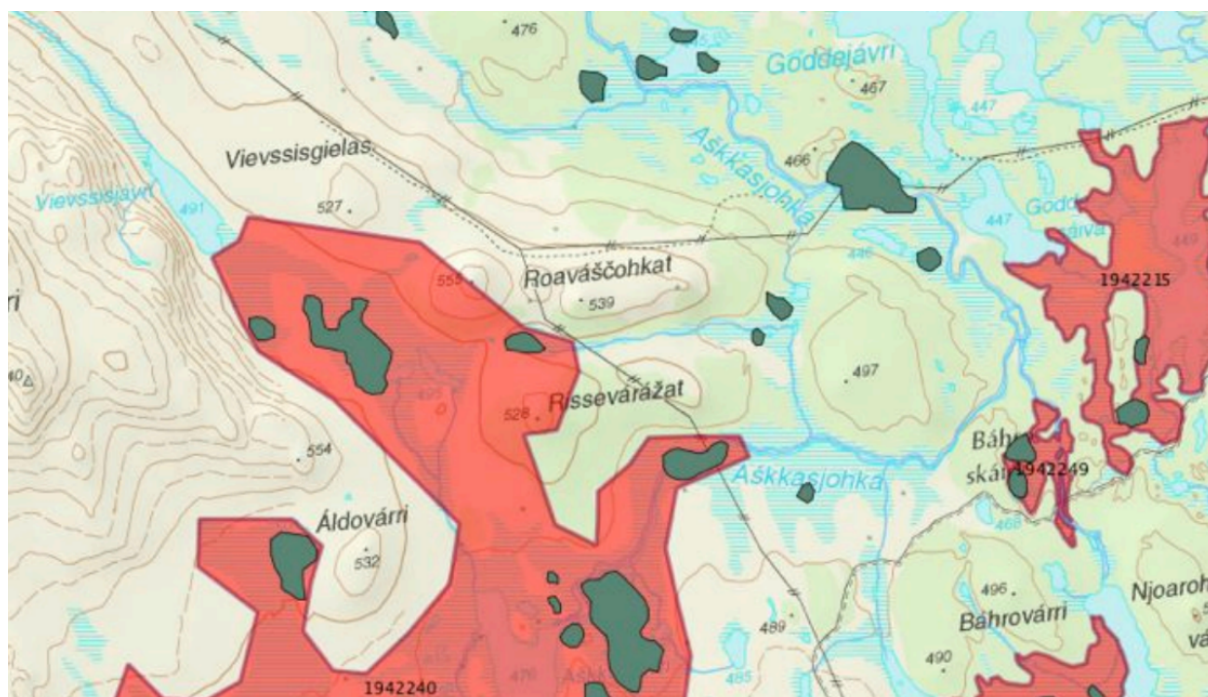
Ved Guhkesjávri mellom de to strekningene for den planlagte befaringen ligger et område vurdert som naturtype med - KU-verdi (visualisere naturtypelokalitetenes **verdi** i konsekvensutredninger). Området vurderes som et palsmyrområde som har stor verdi etter DN-håndbok 13. Lokaliteten får verdi A på grunn av forekomsten av den truede lappstarr (VU), i tillegg til palsmyrutformingene. Beskrivelsen er hentet fra Ecofact rapport 1 (2010) Kartlegging av verdifulle naturtyper i Kvænangen og Nordreisa med Reisa nasjonalpark. Reingjerdetraseene som skal befares går Nord og sør for lokaliteten.

Flere vann og bekker i området med omkringliggende myrsystemer og kantvegetasjon. Fattige myrer med torvull, myrmjølke, sennegrass og nordlandsstarr. I nordenden av Guhkesjávri ble det registrert en lokalitet med lappstarr (VU). På de kollapsede palsene vokser det dvergbjørk, krekling og enkelte steder multe. I de fuktige områdene vokser det elvesneller og bukkeblad. Et sangsvanepar med en årsunge ble observert i Guhkesjávri. Flere vann og bekker i området med omkringliggende fattigmyrer og kantvegetasjon er trolig viktige habitater for hekkende våtmarksfugl.

Det er noen kjørespor i lokaliteten og disse kan endre dreneringsmønsteret og vannbalansen i myrene. Dette vil endre naturgrunnlaget for våtmarksfugl. Naturverdiene bevares best hvis området får ligge i fred for inngrep. Kjøretraseer burde styres unna området merket i kartet.

Ráisjávri og flere av myrområdene i nærheten er også viktige viltlokaliteter vurdert i Ecofact rapport 160 Kartlegging av naturverdier sør for Ráisjávri i Reisa nasjonalpark. Det ligger også en registrert palsmyr der den planlagte befaringen skal foregå. De viktige naturområdene og palsene må unngås ved en befaring.

Figur 9. Kart som viser prioriterte naturtypelokaliteter i kartleggingsområdet sør for Ráisjávri i Reisa nasjonalpark. De mørkegrønne avgrensingene viser palsmyrutforminger (platåpalser og kuppelpalser) og er en sammenstilling av kartfestede palsmyrer fra tidligere registreringer og fra kartleggingen i 2012. Avgrensinger utenfor de avgrensede naturtypelokalitetene er fra tidligere kartlegginger (Sollied, J.L. og Tolgensbakk, J. 1983). Grønn strek viser nasjonalparkavgrensing der den ikke sammenfaller med fylkesgrensa. Oransje avgrensinger viser regionalt viktige lokaliteter (verdi B), og røde avgrensinger viser nasjonalt viktige naturtypelokaliteter som viste seg å ha en verdi i henhold til metodikken i DN's håndbok nr. 13. De røde linjene viser registrerte kjørespor i området.

Utover dette er det i naturbase ikke registrert prioriterte, verdifulle, utvalgte, truede eller nær truede naturtyper eller arter i nærheten av gjerdetraseen som skal befares. I naturbase finner vi heller ingen geologiske verdier knyttet til geologisk arv i nærområdet eller kulturminner.

Hvis de utpekte naturområdene unngås vurderer vi at effekten av aktiviteten berører truede arter og naturtyper i liten grad og har begrenset samlet påvirkning på naturmangfold i området. I dette tilfellet er det i tillegg viktig å få avklart en mer permanent gjerdetrasé for å unngå unødvendig skade i terrenget knyttet til oppføring av midlertidige gjerder årlig.

Kunnskapsgrunnlaget for området er godt nok i forhold til aktivitetens størrelse og at vi har en god forståelse om at naturverdiene i området vil påvirkes lite av aktiviteten. Aktiviteten vil samtidig minske belastningen på området når en annen ny mer permanent gjerdetrasé kan godkjennes. Kravet i naturmangfoldloven § 8 om at saken i hovedsak skal baseres på eksisterende og tilgjengelig kunnskap, er dermed oppfylt.

§9 - Før var prinsippet

Saken anses som tilstrekkelig opplyst til å kunne ta en kunnskapsbasert beslutning i saken. Før var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse nå.

§ 10 – Samlet belastning

Det er allerede trafikk i området tilknyttet reindriftsaktivitet. Denne forstyrrelsen anses ikke å ha vesentlig ytterligere påvirkning i området.

§11 – Kostnader ved miljøforringelse

Statsforvalteren i Troms og Finnmark er selv ansvarlig for å påse at motorferdselen utføres på en slik måte at skadepotensialet på miljøet begrenses til et minimum. Eventuelle naturskader som oppstår, er de pliktet til å tilbakeføre til normalt tilstand.

§12 – Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Styrets behandling av saken legger til grunn at kjøringen hovedsakelig følger kjørespor langs gjerde traseen.

Konklusjon

Vi vurderer at det kan gis dispensasjon etter § 4 pkt. 4.3. som annen nødvendig transport som ikke strider med verneformålet eller påvirker verneverdiene nevneverdig.

Saken behandles delegert i tråd med delegasjonsreglement til forvalter pkt. 3 der det er gitt anledning til administrativ behandling av saker. Pkt. 3. Det dreier seg om fornyelse av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til miljødirektoratet av parter i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med en frist på 3 uker etter at vedtaket er mottatt jf. forvaltningslova §§ 28-29. Klagen skal rettes til Miljødirektoratet, men sendes via nasjonalparkstyret. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen.

Med hilsen

Nina Andrea Storm
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Nathalie Anti

Arkivsaksnr: 2024/11221-2

Saksbehandler: Nina Andrea
Storm

Dato: 02.09.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Reisa nasjonalparkstyre	22/25	11.09.2025

Oppfølging av utvidelse av hytte ved Reisavann

Vedlegg:

1 Illustrasjonsmappe av 22.08.25

Forvalters innstilling

Reisa nasjonalparkstyre iverksetter prosess med pålegg om retting av et ulovlig tilbygg på en hytte ved Reisavann i Reisa nasjonalpark.

Første steg i prosessen iverksettes ved å sende et forhåndsvarsel om pålegg om retting til hytteeier som følger:

Forhåndsvarsel om pålegg om retting etter naturmangfoldloven § 69

Reisa nasjonalparkstyre viser til utbyggingen som er gjennomført på deres hytte innenfor Reisa nasjonalpark. Utbyggingen er gjennomført uten nødvendig tillatelse og er i strid med verneforskriften for nasjonalparken §1.1 i forskrift om vern av Ráisa álbmotlas meahcci om forbud mot tekniske inngrep av enhver art. Det foreligger ingen hjemmel i forskriften i § 1 pkt. 1.3 for å tillate utbygging på en fritidshytte som ikke brukes i forbindelse med oppsyn og reindrift. Tiltaket kunne derfor ikke vært godkjent selv om det hadde vært søkt om.

Etter naturmangfoldloven § 69 første ledd kan forvaltningsmyndigheten pålegge den ansvarlige å stanse, rette eller gjenopprette ulovlige tiltak som kan forringe naturmangfoldet.

Bestemmelsen gir hjemmel til å kreve at tiltak som er i strid med regelverket fjernes, og at området føres tilbake til tidligere tilstand.

I tillegg følger det av § 69 andre ledd at tiltakshaver selv har en plikt til å rette opp ulovlige forhold på eget initiativ, for eksempel ved fjerning eller tilbakeføring.

Reisa nasjonalparkstyre vurderer å pålegge eier å:

- fjerne den ulovlige utbyggingen,
- tilbakeføre hytta til tidligere tilstand (se bilde fra tidligere), og
- frakte ut materialene ut fra nasjonalparken.

Det vurderes å sette frist for fjerning, tilbakeføring og rydding av materialer til **1. april 2026**.

Dersom forholdet ikke rettes på innen fristen, vil nasjonalparkstyret følge opp saken med enten tvangsmulkt (§ 73) eller direkte gjennomføring for tiltakshavers regning (§ 71).

Før det eventuelt fattes vedtak i saken, gis eier anledning til å uttale seg i henhold til forvaltningsloven § 16. Eventuelle merknader må sendes skriftlig til Reisa nasjonalparkstyre innen **6. oktober 2025**. E-post: reisa.nasjonalpark@statsforvalteren.no

Vi gjør oppmerksom på at dette forhåndsvarselet er rettet til eier av hytta som er ansvarlig for at tiltak innenfor eiendommen skjer i samsvar med gjeldende regelverk. Dersom andre disponerer hytta eller har utført tiltakene, ber vi om at dette opplyses slik at riktig adressat kan følges opp.

Saksopplysninger

Forvaltningsmyndigheten har blitt gjort oppmerksom på at det har blitt gjennomført en utbygging på en privat hytte innenfor Reisa nasjonalpark. På bilder fra ulike tidspunkt kommer det tydelig fram at det har blitt gjennomført en utbygging. Utbyggingen har blitt gjennomført en gang mellom 23.06.24 og 09.11.24. Det var på gjeldene tidspunkt usikkerhet rundt hvem som var eier/tiltakshaver, men tiltaket var gjennomført uten at det er søkt om tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Det forekommer også at det kan være noen andre enn eieren av hytta som har utført tiltaket. Det hører også til saken at hytta er registrert som reindriftshytte i 1969, men at dagens eier etter eierskifte i 1984 ikke har drevet med reindrift i dette området de siste årene (minst 10 år).

Beskrivelse av tiltaket

På det aktuelle hytta har det blitt bygd et takoverbygg over inngangspartiet. Takoverbygget har reisverk av tre bestående av vertikale stendere. Overbygget er satt opp på en eksisterende platt og har lengde 7,7 meter og dybde på ca. 1,4 meter. Taket er av sorte stålplater og er lik taket som ligger på hytta. På tilbyggets kortsider som vender mot øst og vest er det satt opp vegg av liggende trepanel. Også en liten del av frontpartiet, da på den vestlige siden var kledd med trepanel. Se fig 8 og 9 i illustrasjonsmappen for bilder av byggingen.

Under befaringstidspunktet fremstod takoverbygget som nymalt. Dette var klart avvikende i forhold til hytta ellers, som hadde maling med gammelt utseende. Takoverbygget var satt opp på en eksisterende platt, se også fig 4 i illustrasjonsmappen for å se hvordan platten så ut uten overbygg og fig 8 og 9 for hvordan den så ut på tilsynstidspunktet.

I feltdagboken som er en eldre versjon av naturoppdrag, har SNO funnet bilder av hytten som oppgis å være tatt i 2014. På dette bildet kan man se at platten på dette tidspunktet var mindre enn dagens platting. Se fig 10 i illustrasjonsmappen for bilde av hyttens front tatt i 2014.

Forskrift og lovverk

For Reisa nasjonalpark gjelder forskrift for Reisa nasjonalpark 28. november 1986. Formålet med Reisa nasjonalpark er å bevare et vakkert og tilnærmet urørt fjell- og dalområde med dets

plante- og dyreliv og geologiske forekomster, og å gi allmennheten adgang til friluftsliv i et slikt område.

I forskriften til Reisa nasjonalpark står det ifølge § 1 pkt. 1.1 Landskapet skal være vernet mot tekniske inngrep av **enhver art**, herunder oppføring av bygninger og anlegg,»

Ifølge § 1 pkt. 1.2 er drift og nødvendig vedlikehold av eksisterende bygninger og reindrifftsanlegg unntatt fra bestemmelsene i pkt. 1.1.

Forvaltningsmyndigheten kan etter verneforskriften § 1 pkt. 1.3 gi tillatelse til: oppføring av bygninger og anlegg i forbindelse med oppsyn og reindrift.

Det er derimot ikke hjemmel i verneforskriften til å tillate oppføring eller utbygging av private hytter som ikke brukes i forbindelse med oppsyn og reindrift.

I forvaltningsplanen står det om:

- Vedlikehold: Med vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger mener vi normalt vedlikehold og utskifting av dårlige materialer til nye av samme type. **Vedlikehold skal ikke føre til at bygg og anlegg endrer utvendig fasade.** Eventuell tilbakeføring til opprinnelig utseende kan tillates med bakgrunn i dokumentasjon.
- Innvendig ombygging: Innvendig ombygging som ikke endrer bruken av bygningen, er tillatt uten søknad. Med ombygging menes bygningsmessige endringer innenfor eksisterende grunnflate.
- Gjenoppbygging: Gjenoppbygging av gamle hytter eller anlegg som ikke står lenger, er å betrakte som et nytt tiltak som må ha tillatelse. **Dette er i samsvar med reglene i plan- og bygningsloven for hva som er søknadspliktige tiltak (§ 20-1).**

Ifølge Plan- og bygningsloven § 20-1 defineres **oppføring, tilbygging, påbygging, vesentlig endring eller vesentlig reparasjon av tiltak** som søknadspliktige. Tiltak som ikke er søknadspliktige etter § 20-5: Det finnes noen unntak – typisk veldig små eller midlertidige tiltak, f.eks.: Mindre levegger, gjerder og terrasser på bakkenivå.

Vurdering

Ut ifra opplysningene i saken er det klart at det er ført opp et tilbygg uten at det er gitt nødvendige tillatelser etter verneforskriften for Reisa nasjonalpark.

Reisa nasjonalparkstyre vurderer at tilbygget ikke kan regnes som vedlikehold av hytta, men en utbygging som forårsaker en vesentlig endring av utvendig fasade til hytta og er derfor søknadspliktig etter verneforskriften.

Hytta ligger innenfor verneområdet der all utbygging, påbygg eller oppføring av nye bygg som ikke er direkte knyttet til aktiv reindrift, er forbudt. Forskriften for Reisa nasjonalpark åpner kun for oppføring og vedlikehold av reindriftshytter og anlegg som er nødvendig for reindrifta. Vanlige fritidshytter eller private påbygg omfattes ikke av unntakene, og det er derfor ikke hjemmel i forskriften til å gi tillatelse, selv om det hadde vært søkt på forhånd.

Formålet med vernet av Reisa nasjonalpark er å bevare et vakkert og tilnærmet urørt fjell- og dalområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, og å gi allmennheten adgang til friluftsliv i et slikt område. Ulovlige tiltak som utbygging av fritidshytter kan svekke verneformålet og kan bidra til en gradvis nedbygging av verneområdet.

Oppfølging av saken

Vi ser det som naturlig at saken følges opp med en reaksjon fra forvaltningsmyndigheten. Dersom overtredelser i verneområder ikke følges opp, kan det svekke respekten for vernereglene og oppleves urettferdig overfor dem som følger regelverket. Ulovlige tiltak, som utbygging av fritidshytter, kan i tillegg skape uheldige presedenser, bidra til en gradvis

nedbygging av verneområdet og undergrave både verneformålet og forvaltningens legitimitet. Hensynet til likebehandling tilsier derfor at bruddet må få konsekvenser.

Det er flere oppfølgingsmuligheter forvaltningsmyndigheten kan vurdere. Teksten er hentet fra miljødirektoratets veileder - «[oppfølging av ulovlige forhold i verneområder](#)».

Oppsummering av oppfølgingsmuligheter hentet fra veilederen:

1.3 Forvaltningstiltak

Naturmangfoldloven har følgende bestemmelser om forvaltningstiltak for å følge opp ulovligheter i verneområder:

- Retting, stans og avbøtende tiltak (§ 69)
- Direkte gjennomføring (§ 71)
- Tvangsmulkt (§ 73)

I tillegg til forvaltningstiltak, kan overtrederen få en *sanksjon* som nevnt i kap. 1.4.

1.4 Sanksjoner

Naturmangfoldloven har to typer sanksjoner:

- Overtredelsesgebyr ilagt av Miljødirektoratet (§ 74)
- Straff ilagt av politiet eller domstolene (§ 75)

Det kan ikke ilegges både overtredelsesgebyr og straff for samme forhold.

Oppfølging

Med tanke på det begrensede omfanget av tiltaket anbefaler forvalteren at denne saken i førsteomgang følges opp med å iverksette prosess for retting og/eller fjerning av det ulovlige tiltaket. Første steg i prosessen iverksettes ved å sende et forhåndsvarsel til hytteeier om at det vil komme et vedtak om retting.

Prosess for retting av ulovlige forhold

1. Forhåndsvarsel (§ 16 fvl.)
2. Pålegg om retting (§ 69 første ledd) → formelt enkeltvedtak, med mulighet for tvangsmidler.
3. Oppfølging etter at fristen er gått ut: Direkte gjennomføring (§ 71) eller Tvangsmulkt (§ 73).

Konklusjon

Reisa nasjonalparkstyre velger å følge opp overbygget ved å iverksette prosess med pålegg om retting. Første steg i prosessen iverksettes ved å sende et forhåndsvarsel til hytteeier.

Illustrasjonsmappe

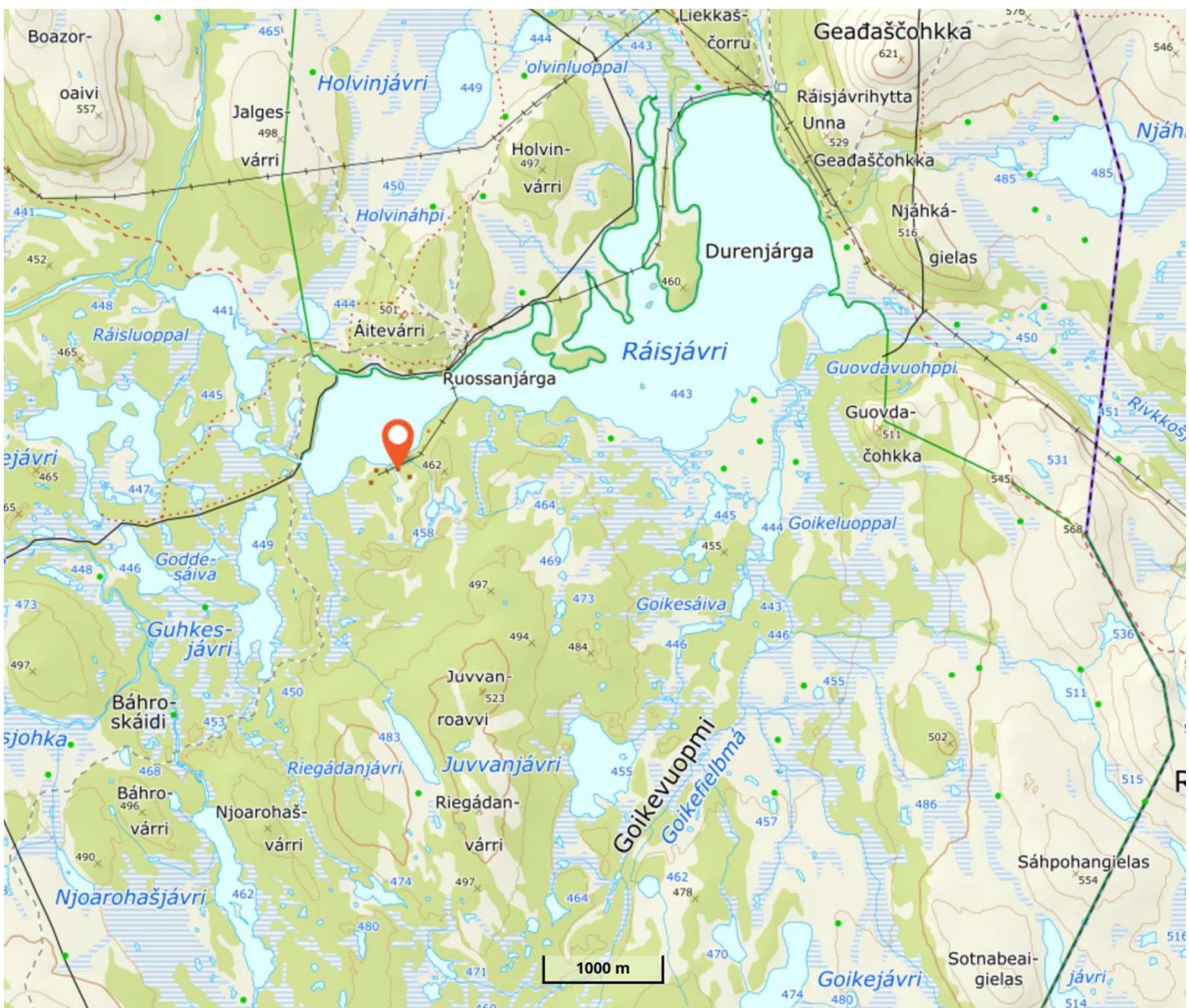
Vedlegg til rapport om ulovlige forhold 22.08.25

Jim-Hugo Hansen
Seniorrådgiver
SNO, Nordreisa

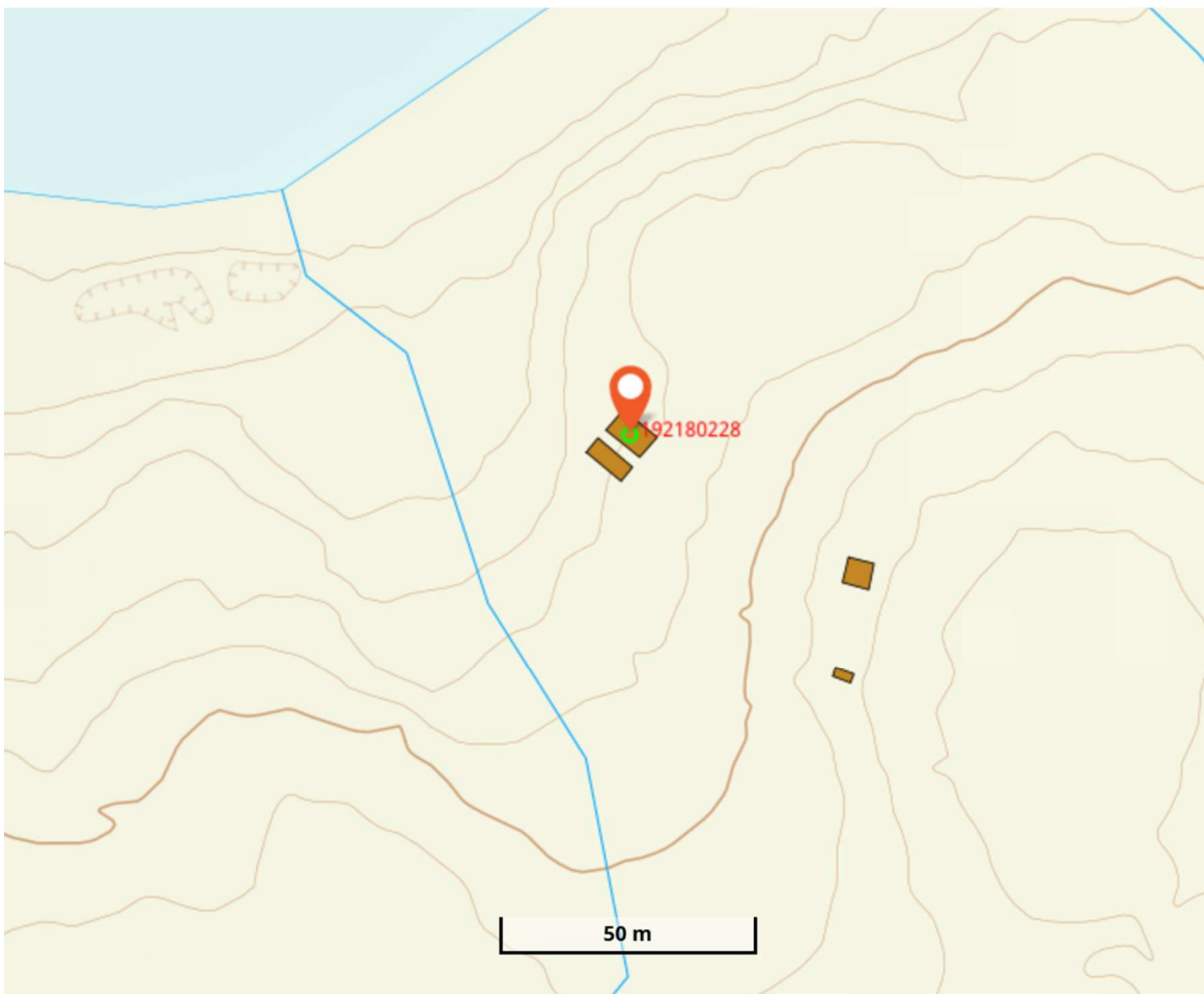
Storslett, 22.08.2025

Figur 1: Oversiktskart hentet fra norgeskart.no. Rød pil og knappenål markerer gjerningsstedet, Reisaavann, Nordreisa kommune

Figur 2: Oversiktskart, Reisavannet. Knappenål markerer gjerningsstedet. Vernegrensen vises med grønn strek. Nordgrensen for nasjonalparken går langs nordbredden av Reisavannet/Ráisjávri.

Figur 3: Eiendom, hentet fra Naturoppdrag. Den aktuelle hytten er markert med knappenål. Det ser ikke ut til at hytten har egen tomt eller tomtefesteavtale. Hytten er markert med følgende siffer: 192180228. Grunneier av området er Statskog SF, G.brn 29/1, 5544, Nordreisa. Inngangs partiet vender mot nordvest.

Figur 4: Bildet er tatt 23.06.24 mot sørøst og er hentet fra Naturoppdrag. Bildet viser fronten med inngangsparti. Utenfor inngangen kan man se en platt som er bygd over bakken.

Figur 5 Bildet er tatt 23.06.24 mot vest. Bildet er hentet fra Naturoppdrag. Bildet viser venstre side av hytten. Lengst i høyre billedkant kan man se platten som ligger utenfor inngangspartiet.

Figur 6: Bildet et tatt 23.06.24, mot nordvest og er hentet fra Naturoppdrag. Bildet viser hyttens bakside.

Figur 7: Bildet er tatt 23.06.24, mot øst og er hentet fra Naturoppdrag. Bildet viser høyre side av hytten. I venstre billedkant kan platten som ligger utenfor inngangspartiet.

Figur 8: Bildet er tatt 02.07.25, mot sør og viser hyttens front og inngangsparti. På bildet kan man se at det er reist opp et takoverbygg over inngangen. På kortsiden av overbygget er det satt opp en vegg av liggende trepanel.

Figur 9: Bilde tatt 02.07.25, mot sørøst og viser hyttens front og inngangsparti. På bildet kan man se takoverbygget som er satt opp over inngangspartiet. På kortsiden av tilbygget og en del av frontpartiet, er det satt opp en vegg av liggende trepanel. Panelet på takoverbygget har avvikende farge i forhold til hytten, og fremstod som nybeiset.

reisavann sør - hytte nr 2 fra vest1.jpg

Lastet opp av ukjent

Beskrivelse: Reindriftshytte/anlegg nr 2 fra vest

Fotograf: ukjent

Figur 10: Bilde tatt i 2014, mot sør. Bildet er opprinnelig hentet fra feltdagboken og lagt inn i Naturoppdrag. Bildet viser frontpartiet til hytten og inngangspartiet. Hvis man sammenligner med bilder fra 2024 (figur 4), kan man se at plattingen på dette tidspunktet var mindre.